

LLUCMAJOR

AGOST 1983

de pinte en ample

Número 24 - Preu: 60 Ptes.

ENTREVISTA A MARIA DEL MAR BONET

×

ELS SOUS DELS REGIDORS, MOTIU DE POLEMICA

×

BIOGRAFIA DEL MUSIC JOAN XAMENA

≈

EL MUNDIAL DE BASQUET JUNIOR, A LLUCMAJOR

EL FOC HA FET MATX

El resultat de moltes hores d'incendi ha estat la devastació d'una àrea d'unes 80 a 90 Hes. compreses entre les inèdiacions de Randa i l'entrada del Santuari de Gràcia, fins al Monestir de Cura. De la conca que formen les muntanyes de Randa i Cura pràcticament només s'ha salvat la part de Sant Honorat. A més, el foc, des de la cuculla del Puig de Randa, també es va estendre pel pinar de Son Reus i el Puig de s'Escolà.

**DECIDASE
POR UN AUTOMOVIL DE
PRIMERA CLASE.**

Austin

Morris

Jaguar

Rover

Triumph

JAGUAR

ROVER

MG METRO

TRIUMPH
ACCLAIM

RANGE
ROVER

**La nueva Sherpa.
Hecha para resistir**

**VENDA I
SERVEI A:**

Taller Berton

MOTOR DIESEL y GASOLINA

Ctra. de Campos, s/n. - Tel. 660892
LLUCHMAYOR

**DISTRIBUCIO
OFICIAL:**

Auto Freno Oliver, S.A.

ARAGON, 138 - TEL. 27 82 46
PALMA DE MALLORCA - 5

DEMANI INFORMACIO SENSE COMPROMIS

EMPRESSES

Fullana

**UNA EMPRESA MODERNA
AL SERVEI DE LA CONSTRUCCIO**

Convento, 157 - Tel. 66 04 60
LLUCMAJOR

Revista mensual.
Depòsit legal PM 350-1.981
Any II.

EDITA:

Obra Cultural Balear de
Lluçmajor.

INFORMACIO I PUBLICITAT:

Carrer Esperança, 2
(Lluçmajor).

DIRIGEIXEN:

Catalina Font i
Maties Garcías.

COL.LABOREN:

Ignasi Barceló.
Miquel Barceló.
Jordi Bayona.
Francisca Capellà.
Miquel Cardell
Joan Clar.
Sebastià Coll.
Bartomeu Font.
Antoni Garau.
Coloma Julià.
Guillem Oliver.
Jaume Oliver.
Margalida Palou.
Miquel Sbert.
Tomeu Sbert
Catalina Serra.
Joan Socias Socias.
Arnau Tomàs.
Francesc Verdera.

SECCIO ESPORTIVA:

Coordinador:

Joan Quintana.

Col.laboren:

Jaume Clar.
Joan Clar Coll.
Jaume Manresa.
Bartomeu Trobat.
Bernat Vadell.

FOTOGRAFIES:

M. Clar.
Fermín.
C. Julià.
Mut Fotos.

IMPRIMEIX:

Edicions Manacor, S.A.
Ronda del Puerto, 60

EL PENSAMENT DE LA
REVISTA S'EXPRESSA
NOMES A TRAVES DE
L'EDITORIAL.

Després del foc

Maria del Mar Bonet ho diu ben clar i li manllevam les paraules: l'incendi de Randa ens produeix "sensació d'impotència, tristesa infinita (...) i una urgència de dir què passa".

Tanmateix no creim que les nostres paraules indignades puguin fer recaptar cap d'aquests incendiaris sense ànima, cas que ens llegissin. Al cap i a la fi, la seva sensibilitat és massa escassa per atendre argumentacions morals o el seu estat psíquic està massa esbucacat perquè ho puguin comprendre.

Ara per ara, els qui som conscients del problema, hem d'anar més enllà de les lamentacions i hem de pensar en el futur de la nostra muntanya i dels nostres boscos. Pensant en aquest futur hem de mobilitzar tothom cap a accions que evitin el perill de la desertització i de l'erosió de la terra.

Amb la mirada cap a aquestes accions urgents, des d'aquestes pàgines podem advocar per una major consciència cívica que dugui els ciutadans i les autoritats a respectar i estimar els boscos. En definitiva podem col.laborar a estendre una consciència ecologista, per tants motius necessària. Per això proposam que, passat l'estiu, escoles, associacions, autoritats,... es mobilitzin per fer possible la repoblació forestal de la zona cremada. Si bé la repoblació no farà el miracle de retornar el bosc al seu estat primigeni, sí que pot ésser una passa positiva.

Finalment voldríem fer un altre prec dolorós: que els polítics fossin sensibles a la conservació de la natura més enllà del tema dels incendis i que no autoritzin urbanitzacions com la d'Es Trenc. Així no afegirien sobre el banyat. El banyat de la destrucció de boscos, s'entén.

Lamentablement, els qui ocupen el poder autonòmic de les Balears no ho entenen o no ho volen entendre. La responsabilitat política d'aquestes decisions indignants els farà passar a la "història negra" de les Illes.

NOTICIES LOCALS

VISITA OFICIAL DEL PRESIDENT CAÑELLAS

Dia 5 de juliol, Gabriel Cañellas, president del Govern Autònom de Balears va realitzar una breu visita oficial a l'Ajuntament de Llucmajor. Aquest acte s'inscriu dins el programa de viatges que el President va realitzar després d'haver pres possessió del càrrec.

En la seva visita a Llucmajor acompanyaren el Sr. Cañellas els Consellers d'Economia i Hisenda, Cristòfol Soler; d'Interior, Jaume Llompart, i d'Indústria i Comerç, Gaspar Oliver. L'acte protocolari es va desenvolupar a la Casa de la Vila, on el Batle, Antoni Zanoguera, va enumerar les principals preocupacions de la ciutat i del terme municipal: xerxa d'aigües i sanejament, ampliació de la depuradora de S'Arenal i del pou de proveïment d'aigua, conflicte dels taxis de la

Badia de Palma i conservació dels camins veïnals.

El Sr. Cañellas, en resposta a les paraules del batle, va prometre atenció de part del seu Govern per a les qüestions anomenades. Igualment s'oferí com a intermediari davant l'administració central i en els conflictes que poguessin sorgir amb altres municipis, però sempre respectant l'autonomia de cada Ajuntament i sense voluntat d'interferir la seva acció.

SUBVENCIÓ PER A "LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLE"

Un dels darrers actes del passat Consell Insular de Mallorca, per via del seu president Maximilià Morales, va ser concedir una subvenció de més d'un milió de pessetes a l'Associació de Premsa Forana. En virtut del fet que "Lluc-

major de pinte en ample" està integrada dins aquesta associació, li ha correspost la quantitat de 25.000, una vegada fet el repartiment entre les distintes publicacions foranes que en són membres. Agraïm el CIM i al Sr. Morales en particular aquesta subvenció desinteressada.

NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA A L'AJUNTAMENT.

Al passat ple de dia 26 es va acordar iniciar la normalització lingüística al Consistori. La redacció de documents interns serà bilingüe, els programes de fires i festes, així com les Memòries, seran íntegrament en català. I el pas de castellà a català dels rètols i noms de carrers es realitzarà progressivament.

EL SERVICI CONTRA INCENDIS DE LLUCMAJOR.

El primer de maig de 1.980 va entrar en funcionament el Servei Contra Incendis de Llucmajor amb la creació d'un sub-parc de bombers adscrit a l'ICONA amb col·laboració de l'Ajuntament. Actualment formen el sub-parc de bombers un total de set homes, dos dels quals estan contractats per tot l'any, mentre que els restants només ho són durant la temporada d'estiu.

Recentment han acabat les obres del nou edifici del

parc de bombers situat en un solar de l'Ajuntament a la zona de Na Joanota, devora la carretera de Pal-

ma. El personal de guàrdia hi roman des de les 11 del matí fins a les 8 del vespre cada dia; la resta de la jornada els bombers de guàrdia són localitzables a través de la Policia Municipal. Aquest nou edifici està format per una ampla sala per als camions, un despatx, dormitoris, dutxes, vestidors, minitaller i corral. El subministrament d'aigua està garantitzat pel servei d'aigua potable i per un aljub de gran capacitat.

El sub-parc de Llucmajor està dotat d'un camió amb un dipòsit de 8 Tm. d'aigua, una tanqueta de 400 litres, un jeep per a transport del personal i diverses motoserres, uniformes, cascos, destrals i altres eines, propietat, tot això, del Consell Insular. L'Ajuntament hi té una motobomba per a l'extracció d'aigua.

El sub-parc radicat a Llucmajor abarca una comarca formada per tot el nostre municipi, Campos, Algaida, S'Aranjassa, Sencelles, Pina, Montuiri, Ses Salines, Sa Colònia de Sant Jordi, Ses Covetes, Sa Ràpita i la mitad dels termes municipals de Santa Eugènia, Porreres, Campos i Santanyí.

La part forana de Mallorca està dividida en tres grans parcs de bombers: Inca, Manacor i Calvià. En el mateix nivell que Llucmajor hi ha altres sis sub-parcs: Alcúdia, Felanitx, Santa Margalida, Sóller, Andratx i Artà.

Quan la magnitud dels incendis ho requereix, el personal d'un d'aquests llocs s'ha de traslladar amb urgència fora del seu camp

PER UNA BONA FEINA
RECORDAU:

INTURAS ACHECO
NAVARRA 2-TL. 660426
LLUCMAJOR

Sabates Can Gramet

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

d'acció a prestar l'auxili necessari, seguint les ordres dels dirigents d'ICONA.

Els bombers de Lluçmajor són R. Ferragut, A. Gualda, M. Coll, M. Pascual, A. Mari, P. Jiménez, i P. Ferragut. Tots ells troben que, a diferència d'altres sub-parcs, el nostre està ben dotat de material, si bé hi falta un camió apte per als incendis urbans que vagi dotat d'una escala de considerable altura. En quant a personal creuen que hi falta gent perquè són responsables d'una àrea molt extensa i, en bona part, turística.

M.G.

Randa i Cura: EL FOC HA FET MATX.

Dia 21 de juliol quedarà com una jornada negra per al patrimoni natural de Lluçmajor i Algaïda. El matí d'aquest dia xafogós, damunt el Puig de Randa, començava un voraç incendi que, afavorit per l'alta temperatura, la sequedat del terreny i el ventijol que bufava, s'estendria amb fúria per tota la muntanya. Al seu pas impetuós el foc devorava alzines, pins, llençols, ullastres... i deixava darrera un errenàs de calius i cendres.

A mesura que el temps passava la dimensió de l'incendi augmentava amenaçadorament cap a la banda de Gràcia i, més lentament, cap a Son Reus. Els esforços es dirigiren a impedir que arribàs al pinar del Camí Vell de Gràcia. En poc temps, però, el foc va aconseguir botar la carretera

que s'enfila cap a Cura i va destruir aquesta banda de la muntanya.

AREA AFECTADA.

Fet i fet, el resultat de moltes hores d'incendi ha estat la devastació d'una àrea d'unes 80 o 90 hes. compreses entre les immediacions de Randa i l'entrada del Santuari de Gràcia, fins al Monestir de Cura. De la conca que formen les muntanyes de Randa i Cura pràcticament només s'ha salvat la part de Sant Honorat. El foc va arribar amb rapidesa fins a l'edifici de Cura i l'envoltà de forma alarmant; això va ocasionar escenes de pànic entre la gent que s'hi hostejava. A més, el foc, des de la cuculla del Puig de Randa, també es va estendre pel pinar de Son Reus en direcció cap a Lluçmajor i el Puig de s'Escolà. Per la part contrària es va veure afectat el bosc d'Albenya, en les immediacions de la carretera de Randa a Montuïri. Pràcticament res no s'ha salvat dins aquesta zona. A Son Reus l'incendi no es va poder extingir fins l'endemà, motiu pel qual durant tota la nit varen ser visibles des de Lluçmajor les flames que descendien cap avall des del cim de la muntanya. Dins tota aquesta zona anomenada, pràcticament no s'ha salvat res i, com ha dit algú, ja no hi tornarà a haver foc... perquè no hi ha res per cremar.

Igualment la xerxa telefònica i elèctrica de Cura, Sant Honorat i Gràcia quedaren interrompudes i els pals que les aguantaven

convertits en caliu. Afortunadament personal de GE-SA va procedir immediatament a preparar provisionalment els servicis perquè fos possible, entre altres coses, l'anunciat recital de Maria del Mar Bonet.

LLUITA CONTRA L'INCENDI.

Participaren en l'extinció de l'incendi els bombers de Lluçmajor, reforçats pels de Palma, Inca, Manacor, Felanitx, personal d'ICONA, policia municipal, i guàrdia civil. Davant la magnitud de la catàstrofe, a primeres hores de l'horabaixa va acudir-hi procedent de la Península un hidroavió Canadair que va realitzar les preses d'aigua a la platja de S'Arenal. Sense aquesta col·laboració molt difícilment s'hagués evitat la destrucció de l'alzinar d'Albenya i els pinars que s'estenen cap a Montuïri.

UN INCENDI PROVOCAT

Les causes d'aquest incendi són, evidentment, provocades. El fet que començàs el migdia ben damunt la muntanya, la repetició de sinistres cada any en aquests indrets, els conflictes ja antics que ha motivat la comuna de Randa o certs enfrontaments que hi ha hagut enguany per motius de caça dins Son Reus fan sospitar les autoritats de la intencionalitat d'aquest foc. A

més a més, els dies següents també s'han detectat inicis d'incendi. En concret dia 22, després del recital de Maria del Mar Bonet, quan ja casi tothom havia davalat de Gràcia, les flames començaven dins Son Veny. Tres dies després, a les 4 de la matinada, començava a cremar dins Albenya. Les denúncies immediates i la intervenció de la policia municipal i dels bombers impediren majors destrosses.

Un altre fet llamenable —i per a molts bastant sospitos i indignant— ha estat la poca col·laboració i la passivitat de certs randinos. Persones que participaren en les feines d'extinció contenen que no els volgueren donar aigua per beure que a Cas Suec, quan els hagueren salvat el xalet de les flames, tancaren amb pany i clau la barrera, cosa que va dificultar la labor dels bombers fins que no hi acudí la guàrdia

civil a posar orde

D'altra banda, però, també hem sentit randinos queixosos de la inoperància dels bombers i dels responsables que els manaven. En concret ha caigut malament que aquests responsables confiassen que la carretera aturaria l'incendi i no hi prestaren l'esment necessari. En realitat la calçada va ser superada ràpidament pel foc i això va augmentar considerablement la zona sinistrada.

M. Garcias.

S'Arenal

El nou Club Nàutic i local social

El passat dia 15 de juny es va obrir al públic, per primera vegada, el nou local social del Club Nàutic de S'Arenal. Es un lloc espaiós, ample, finament decorat, on l'estància dels socis podrà esser agradable de veres. Les dependències consten d'una gran sala on hi ha distints departaments: menjador, sales d'estar, bar. Tots separats per uns paravents de fusta mòbils que fan possible el canvi de dimensions de cada un d'aquests llocs, segons ho demanin les circumstàncies. A l'entrada principal hi ha una font on ragen uns brolladors que refresquen i alegren el lloc. A la part de la mar hi ha una gran piscina on els socis es podran recrear. La secretaria és gran. Les instal·lacions de la cuina són de primera qualitat. El mobiliari és luxós i de bon gust.

Perquè ens informàs de les noves realitzacions del Club hem parlat amb el president Sr. Joan Miquel.

Sr. president, les instal·lacions del club són d'ús públic o privat?

-El club és privat, però pel bon funcionament de certs serveis no és suficient la demanda que hi ha per part dels socis; per això és que el restaurant està obert al servei del públic en general.

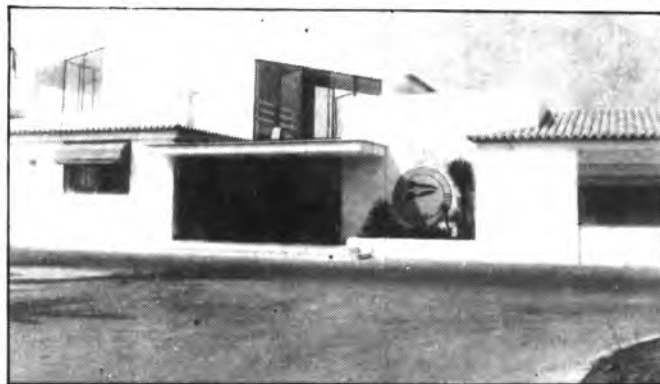
Les altres instal·lacions són privades, però malgrat això la postura de la junta directiva sempre ha estat la d'aplicar una política de tolerància mentre no hi hagi mal ús o abús d'aquesta permmissibilitat.

-Qui són els que poden anar a la piscina?

-Els socis, les seves esposes (per això ara els feim un carnet) i els acompanyants, sempre dins unes normes. Aquesta piscina és d'aprenentatge i per l'any que ve hem pensat organitzar un curs d'aprenentatge de natació pels fills dels socis.

-Quines avantatges tenen els socis en el restaurant?

-Tenen un 10 per cent

de descompte tant al menú de 550 pts. com en qualsevol menjar a la carta.

2, 420 DEL NOSTRE CLUB AL CAMPIONAT DEL MON.

-Quines activitats socials i esportives hi ha?

-Actualment hi ha classes d'optimist. Tenim flotilles de barques del tipus optimist, cadette, finn i 420. També projectam la realització del campionat d'Espanya classe finn 1.983 i el campionat del món del 85. Enguany dels 5, 420 espanyols que participen al campionat del món que es rea-

litzarà a Israel, 2 són del nostre club.

-El canvi d'aixetes ha suposat una extorsió pels socis que a l'hora d'usar la mànega ("manguera") a l'avarador es trobassin que la seva no hi va bé, a causa que tenen la barca al club vell i allà no tenen les juntes iguals. ¿Quan es normalitzarà això?

-Pensem canviar totes les aixetes i posar-les com les del club nou dins d'un breu període de temps. Aquest canvi es farà per evitar que els que no són socis puguin fer un mal ús de l'aigua.

-Les instal·lacions

d'aquest club són de luxe. Concorren els preus de les consumicions amb elles?

-No. Hem procurat que hi hagués una sèrie de consumicions que tinguessin un preu molt inferior al que normalment hi ha als bars de S'Arenal.

-¿Quins serveis té el club a disposició dels socis?

-Tenim dos travelings: un per a embarcacions fins a 12 Tm. i l'altre per a barques fins a 60 Tm. Hi ha preses d'aigua i llum per a tots els llocs.

-Des de fa cert temps el gire de l'avarador del port vell no funciona. S'arreglarà o es pensa abandonar aquesta zona d'avarada?

-No pensam abandonar-la, però preferim treure les barques amb el traveling perquè es fan manco mal i perquè amb l'aigua a pressió és més fàcil de fer net els fons.

ES EL PORT MES BARAT D'ESPANYA.

-Què més ens podria dir del club que vos presidiu?

-Es un dels clubs més grossos de Mallorca i d'Espanya. Consta de 720 llocs d'amarre. Les instal·lacions poden competir amb les dels millors clubs i sense cap dubte si tenim en compte el nombre i la qualitat dels serveis que donam, és el port més barat d'Espanya.

Una vegada escoltades les explicacions i respostes que el Sr. president amablement ha fet a les nostres preguntes ens creim en l'obligació moral de deixar constància a les planes d'aquesta revista el sentir de la majoria dels socis referent no tan sols a les instal·lacions sino al canvi que han sofert els serveis des de fa devers dos anys. La nova política de la directiva, el canvi de la direcció del personal, l'entrada de nous mariners i un llarg etc. fan possible que, cada dia més, els socis es vegin sorpresos per una eficàcia, atenció i efectivitat altre temps, desconeguda.

Els noms dels carrers de Llucmajor (II)

A partir d'ara tractarem d'explicar la motivació que ha donat nom a cada carrer, i també l'emplaçament que tenen. Ho farem per ordre alfabètic:

1.- A. Mateu Monserrat: és uns dels carrers més nous de la vila, no té sortida perquè dona al Camp Municipal d'Esports; només s'hi pot anar a través de l'Avinguda Carles V, és a dir, està fora del perímetre de la vila, delimitat per les rondes: Migjorn, Ponent, Tramuntana i Carles V.

En Mateu Monserrat era el gendre del batle Munar, que exercí com a tal en temps de la guerra civil, va esser el seu màxim col·laborador en les gestions municipals, sobretot fomentà l'esport. Creim que el nom d'aquest personatge és adequat a la situació del carrer.

2.- Alcalde Mut: és una travessia que comunica el carrer de Campos amb el

carrer d'Orient. Li va esser posat aquest nom abans de la guerra, en el període que va de 1921 a 1930.

Sempre s'ha dit que el batle Mut va esser qui va fer la retxa per a delimitar el terme de Llucmajor en temps del Rei En Jaume. Malgrat se li hagi atribuït aquest fet, es dubta de l'existència d'aquest batle.

Segons la **Historia de Llucmajor** d'En Terrassa, N'Antoni Mut era l'amo de la finca de Cugulutz; va esser batle reial de Llucmajor l'any 1438, en temps del rei Alfons V. Més tard va anar a Nàpols per rebre el privilegi del rei Alfons.

3.- Carrer dels Angels: apareix documentat abans de l'any 1887. Està emmarcat pel carrer d'es Convent i el carrer Unió. No se sap el motiu que va donar origen en aquest nom, però pensam que es popular perquè és anterior a la primera rotulació dels noms dels

carrers.

Com anècdota curiosa cal dir que a un plànol actual apareix grafiat com a carrer dels Animals, fet que demostra la poca seguretat que ofereixen les fonts d'estudi d'aquest tema.

4.- Carrer d'Antoni Garcias: és el carrer paral·lel al d'En Nicolau Taberner i que comunica el carrer d'Antoni Maura amb la ronda Ponent. Per la seva situació ja es veu que no pot esser un carrer molt antic; li va esser imposat aquest nom cap allà els anys trenta.

Conegut per l'amo Antoni d'es Forn; Antoni Garcias Vidal va néixer l'any 1841 i morí l'any 1904. Va ser escriptor i gran promotor de la indústria i la agricultura. Fou proclamat fill predilecte de Llucmajor el dia nou d'agost de 1974.

5.- Carrer d'Antoni Maura: és una bifurcació que parteix de la plaça de l'Abeuradora Rodona o pla-

ceta d'es Sabater i arriba fins a la ronda Migjorn.

Antoni Maura va néixer l'any 1853 i morí l'any 1923, abans de la seva mort, aquest carrer ja duia el seu nom. Era un advocat mallorquí i cap del partit conservador, la seva activitat política es desenvolupa durant els anys 1903-1909, període en què va esser president del govern.

6.- Carrer d'Aragó: és un dels carrers situats fora del cast urbà, paral·lel a la ronda Mitjorn i al carrer Catalunya. Duu aquest nom des de després de la guerra civil. Pertany a un grup de carrers molt petits que reberen noms de regions i zones geogràfiques com: Castella, Catalunya, Navarra, Badia Blanca... 1. etc.

7.- Badia Blanca: és la continuació del carrer que abans hem esmentat i té les mateixes característiques.

F. Capellà
M. Palou.

ESPECIALITAT
EN
GELATS
I
GRANISSATS
CASOLANS

GELATERIA CONSUE

C/. M. Antònia Salvà, 6
Teléfono 26 54 28

S'ARENAL

FOTO CLAR
Perfumería

Reportatges, Fotos d'estudi
carnets...

OFERTES EN CAMERES FOTOGRAFQUES
VENDA DE CARRETES...

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (LLUCMAJOR)

PERRUQUERIA
FINA

C/. D'es Vall, 49

Muebles
JAUME

Convento, 109 - Tel. 66 03 50
LLUCMAJOR (MALLORCA)

U.M. explica la seva postura dins l'Ajuntament

Són moltes les conjetures que s'han fet, opinions que s'han donat referent a la postura d'UM amb l'elecció de batle, i de la seva actuació en el consistori. Per aclarir als nostres lectors i a l'electorat els motius amb els quals justifiquen la seva actuació, hem parlat amb el Secretari local de l'esmentat partit, Sr. Joan Maimó, el qual molt amablement ens ha donat la informació que li demanàvem. En edicions successives anirem entrevistant els representants dels altres grups municipals.

-Després de les eleccions es varen fer moltes conjetures, referents a qui donaria suport al partit que vos representau. ¿Quins varen ser els motius que feren que donassin suport a AP, un partit anti-autonomista (recordau que en Fraga volia modificar la constitució en l'article...) i no al PSOE, partit que a pesar de ser també centralista comprèn i tolera més les autonomies?

-Me permetreu que dubiti molt de la comprensió i tolerància del PSOE en allò referent a les autonomies. Molt recentment n'hem tengut una mostra, de l'autonomisme del PSOE, en les declaracions del senyor Fèlix Pons en l'assumpte de l'elevació de les tarifes dels transports, decisió presa pel govern central socialista, sense cap casta de miraments pels interessos illencs. Tampoc no crec que sigui automista AP, ambdós són partits centralistes, que tenen els centres de decisió a Madrid. En aquest aspecte no hi ha diferències apreciables. Quant a la nostra postura de donar suport a AP, crec que analitzant amb objectivitat l'opinió majoritària dels nostres votants, aquests no se decanten cap a l'esquerra, sinó més aviat al contrari.

-Segons tenim entès, el PSOE vos va oferir per a donar-vos suport (entre els mals el menor) perquè fos el vostre candidat a l'alcal-

dia el que fos batle. ¿Quins motius foren els que varen fer renunciar que el Sr. Miquel Manresa fos batle?

-El PSOE té 7 regidors, nosaltres només en tenim 4. No estam disposats a deixar-nos manipular des de l'ombra, com va succeir en el passat amb la UCD amb el famós pacte UCD-PSOE, i tenguem en compte que aquest primer partit tenia majoria en les permanents, on es resolen quasi tots els assumptes importants, de la política municipal.

LES CONTRAPARTIDES DEL BATLE.

-No creis que amb aquesta decisió heu pogut defraudar els que vos votaren perquè el senyor Manresa fos batle?

-Crec que no, perquè els que mos votaren, volien que governàssim nosaltres, no que féssim de pantalla a cap altra força política.

-A les negociacions que tenguereu amb AP on vos comprometéreu a votar el seu candidat perquè fos el batle, ¿quines contrapartides aconseguíreu?

-L'anomenament pel nostre cap de llista com a primer tinent de batle la presidència de la comissió

de Cultura i Esports, a més de poder nomenar els delegats de batle a S'Estanyol, Cala Pi i a una altra urbanització del terme.

-Aquest acord, a què vos compromet amb AP?

-Voldria deixar ben aclarit aquest punt. Es tracta d'un enteniment per a l'elecció del batle, però en cap cas no s'ha pactat un acord de govern. Ja que UM vol seguir en tots els nivells d'actuació la seva independència com a partit.

-Es a dir, que encara que formau part de totes les comissions i que presidiu la de Cultura i Esport, no vos sentiu lligats en res a AP i les vostres decisions seran preses des del punt de vista d'un partit

J. Maimó, secretari d'UM.

de centre nacionalista?

-No heu de confrontar regionalisme amb nacionalisme. UM és regionalista i autonomista, així ens hem definit sempre. Però per contestar la vostra pregunta vos diré que, al llarg de 4 anys, la cultura i els esports, són responsabilitat d'UM; per la labor que es faci en aquesta àrea ens podreu jutjar. A part d'això que he anomenat, tenim lliures les mans per fer allò que al nostre criteri sigui millor pel poble, vinguin d'on vinguin les propostes. Formar part de totes les comissions ens pertany d'acord amb la llei.

-No creis que aquesta participació en el govern del poble, vos fa co-partícips dels encerts i desgavells dels qui estan en el poder?

-Crec que no, perquè a part de l'anomenada comissió de cultura i esports, no compartim cap altra responsabilitat de govern, per tant no hi ha tal participació, ara bé, repetesc que amb allò que el poble es pugui beneficiar ajudarem a governar, però en el ben entès que si l'oposició fa propostes positives, els donarem suport sense cap mena de dificultats.

-Quan renunciàreu a tenir batle del vostre partit i donàreu suport a la investidura del candidat d'AP els qui vos votaren i abans haguessin votat el PSOE que el

partit d'en Fraga se sentiren enganats. Quan al primer ple vos abstenguéreu en lloc de votar juntament amb el batle els votants de la dreta del vostre partit se sentiren defraudats. Què els diríeu a uns i altres per clarificar la vostra situació?

-En primer lloc no crec això que deis quant al fet que tenguéssim votants d'AP o del PSOE. Crec que els qui votaren UM sabien el que volien, que en la meua opinió era no votar ni PSOE ni AP. Ara bé, en cas que alguns indecisos ens donassin la seva confiança, els diria a tots, als qui cregueren en nosaltres i als qui ens triaren com a un mal menor, que continuïn confiant i els diria a més que pensin com pensam nosaltres que la primera cosa és Llucmajor i després tots els altres interessos, inclosos els de partit. Volem que l'Ajuntament sigui governable, però el que menys ens importa és de quina banda vinguin les solucions; passam de dreta i esquerra.

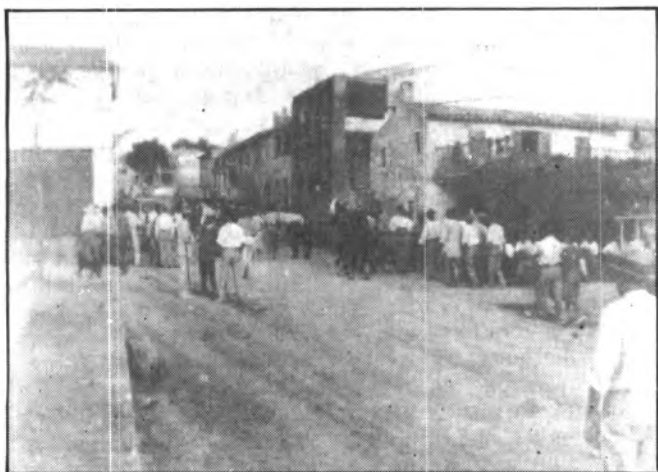
DIMISSIONS INEXPLICABLES.

Pareix esser que a causa de les diferències d'opinió que hi va haver dins el propi partit referent a si havia de donar suport al Sr. Manresa per esser batle demanant els vots d'AP i PSOE o donar els vots a AP (postures que a l'hora dels vots partiren empatades) hi ha hagut certes dimissions. Es cert això?

-Hi ha hagut unes dimissions que no han estat acceptades, però no pels motius que apuntau. Aquest és un tema intern i per tant no cal fer comentaris al respecte, ni en tot cas seria jo la persona indicada per fer-los.

Ignasi Barceló.

TEMPS ENRERA

Així era S'Arenal, a la segona dècada d'aquest segle, quan l'estiu s'havia encetat amb qualche festa assenyalada. Poques vegades hi havia tanta gent a S'Arenal.

Una platja verge, amb olor de pins i lliris blancs de mar. Els Torrent dels Jueus tenia un pont d'ombra i frescor, que convidava els al.lots a jugar.

La gent que acudia a aquesta platja no cercava el sol, i de vegades ni l'ai-

gua; en tenien prou amb una rentada de peus. Les dones cercaven l'ombra de la seva exòtica ombrel·la, per allò de no canviar de color, i els homes es posaven un barnús de cap a peus.

Tots aquests homes, arplegats davant Ca N'Espirut, (Avui diríem davant "San Diego"), conversaven, es passejaven i preniën una copeta de caçalla, palo o d'altres herbes.

Un soldat dels d'abans, un carro i un nin que juga

amb un cotxe màgic, fabricat pel ell mateix amb una corda i una llauna, ens indiquen que aquell temps ha passat a la història.

Aquesta petita història ha caigut a les meves mans de col·leccionista de nostàlgies del passat, a través d'uns negatius que havia fet Dn. Mateu Taberner, o En Mateu Carresquet, que a més de pintor deuria ser afeccionat a la fotografia, especialment quan es tractava de recollir l'anècdota

quotidiana.

Però aquest S'Arenal d'ahir no té res que veure amb el d'avui, ple de gent, d'hotels, de pisos, de renou i d'aigua bruta. Pens en aquest S'Arenal d'ahir quan una cridada d'infants em desperta de tots els egoïsmes i em diu que tornar als orígens representaria rompre amb tota aquesta gent que aquí treballa i viu, víctima de tot allò que en deim "progrés".

Coloma Julià.

FOTO D'ESTUDI
REPORTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA

Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29

La filosofía del truc

Els problemes són així com són i només hi ha dues maneres d'acceptar-los: o deixar que mos passin per damunt (i mos esclafin) o presentar-los cara. La cara es pot presentar simplement per a demostrar un acte de valor o perquè estem segurs que la nostra cara és tan dura com la de qualsevol. En el primer cas poden passar dues coses: 1) Que l'adversari tengui la cara més fluixa que la nostra i, en aquest cas, faci anques enrera, o 2) que tengui més coratge i la mos rompi. En el segon cas, és a dir, si el problema que se mos planteja està per endavant resolt, o creim tenir els recursos necessaris per anul·lar-los, en aquest cas el problema no existeix sinó que és solament un quefer més. Es definitiva la sentència que no sé qui va dir: "Els problemes no són per exposar-los, sino per resoldre'ls". Els qui exposen els problemes són els qui no tenen capacitat o poder per resoldre'ls. Això no vol dir que els qui tinguin el suficient poder intel·lectual i físic per resoldre problemes es puguin permetre ignorar-los; els problemes hi són, i si no hi són, vendran, perquè algú les mos plantejarà, i quan això arribi es tractarà de fer el joc de l'envit. Tot el nostre camí per aquesta vida és un joc d'envit.

I d'envit anam a parlar. I serem francs. El que nosaltres ens proposam esser dins la vida, el que nosaltres ens proposam fer, és un envit i com és natural es poden donar els diferents casos talment es donen en el joc del truc.

Duim les cartes suficients com per afrontar les adversitats, doncs no hi ha cap problema, tot d'una resolt; i, si no les duim (no tras muden de cara, hem de fer com si les duguéssim), hem de fer sortides apropiades, sense fugir del tros, sense botar del solc i sense

mostrar el llautó, perquè si mostrem el llautó estem cuits perquè l'adversari (o les circumstàncies) ens farà perdre el joc.

Això no vol dir aparentar mentides, no, això vol dir que tots i cada un hem de sebre el límit de la nostra potència, fins on podem arribar o on tenim ganes d'arribar.

N'hi ha que no tenen necessitat d'investir primer. Les coses vénen a vegades de tal manera que són les circumstàncies (o els adversaris) que els enviden o truquen, i, es poden limitar a dir "vull" o "no vull" a la proposta que se'ls fa. I, qui en dubte? una escopeta buida fa por a dos, al qui la maneja i al qui hi està davant; emperò que està buida només ho sap un: el qui la maneja, i té por per si el cas l'altre se'n tem que està buida; el qui està davant sempre pensa el pitjor: que l'escopeta està carregada.

I per ventura es pot pensar que amb tot el que duim escrit la situació sempre és dolenta, que el qui juga a l'envit sempre està damunt la trencafila, i hi està, clar que sí!. El joc de la vida és així, i, com més gros és l'envit més gros l'esclat pot esser. Però, alerta! Hi ha una norma que, si la seguim, hi ha moltes possibilitats d'aguanyar l'envit; la norma és "no fer una injustícia al joc". Es pot fer una falsera, però només si les circumstàncies ho permeten, perquè fer una falsera a un moment inoportú és fer una injustícia al joc.

Els qui saben jugar al truc ja sabem el que vull dir. S'ha de mirar a quin punt mos trobam, qui va davant, quines possibilitats tenim de guanyar, i una vegada vists tots els pros i contres mos decidim per guanyar molt o perdre poc, i, si l'envit ja és elevat mos decidim per perdre molt abans de perdre-ho tot, i, així,

anar fent, una teva i una meva, procurant que el contrari no mos passi davant, i si mos va davant, procurar que no mos agafi massa avantatge, i a veure si li arribam i li podem passar davant.

N'hi ha que diuen que el joc d'envit no és un joc d'intel·ligència, que només guanyen els més agoserrats. No és ver. El joc d'envit és un joc d'espera; la vida és així. Es pot perdre amb moltes possibilitats de guanyar? Sí. Es pot guanyar amb moltes possibilitats de perdre? Sí. Però tan en un cas com en l'altre els punts que es puguin avançar són pocs, puix la majoria de vegades sortim endavant amb unes possibilitats mitjanes, i... tots jugam! Tots tenim la roba a l'estenedor!... I sempre n'hi ha qualcun de millor... i de pitjor.

I no sé perquè, però sempre que pens en el truc, pens amb el forasters (vull dir els mallorquins de parla castellana), que en tenen qualcuna de sortida que és d'escoltar, i no és només això, sinó les frases que enfloquen els mallorquins quan volen parlar el castellà (si al manco coneguéssim bé el mallorquí hi fariem una diferència). I començam a sentir: "Li haguessis trucado", "Per què no li has envidado?" "T'he fet señas d'envidar". "Amb

el segundo no pots querer" "No he volgut l'envite perquè només en duia ventisiete" "Una flor que fa el resto" "La mía es petita" "La meva quiere".

Però això ja ve d'enrera. N'Angel Ruiz i Pablo, a una recopilació feta a un llibret publicat fa molts d'anys hi endoia aquesta cançó:

Un tigre i un laon
i un escaravato blanco
cugavan a truc-i-for
a la sombra d'un barranco.
La tigre va dir: "Jo envido"
i al laon va dir: "Dos más"
i l'escaravato blanco
va dir: "Duc carta de pas".

S'escaravat, no hi cap dubte, era el més dèbil, havia de passar sempre, però qui diu que l'animal més dèbil no pugui guanyar un truc? (i una vida). Si li ve qualque carta bona i sap aprofitar-la a temps...

Sempre ho han dit els nostres vells: "D'aixecar-se prest i casar-se d'hora no se n'han penedit mai". I, quan és prest? I, quan és d'hora? Es relatiu i proporcional a lo prest que s'aixequin els altres i a lo que a nosaltres ens costi fer el nostre treball. I és d'hora quan les circumstàncies són propícies.

I ara que és prest és hora d'acabar... Abans que les coses s'enfilin massa, vos dic adéu, perquè la filosofia del truc du esparidenyes.

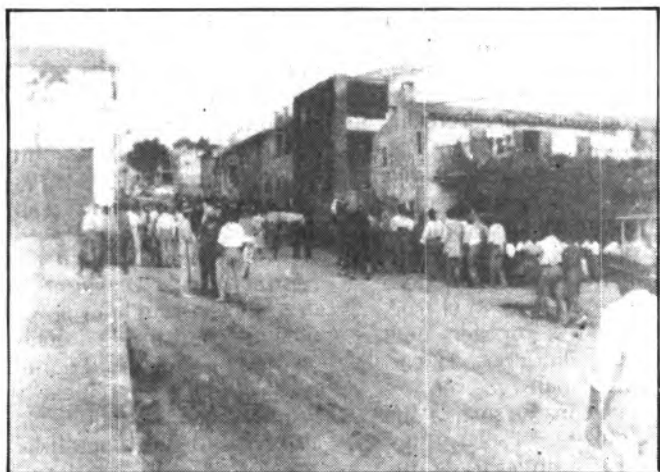
Guillem Oliver.

CA'N MATIES
BAR - RESTAURANT

TAPES VARIADES
BERENARS

C/. Campos, 1 - LLUCMAJOR

TEMPS ENRERA

Així era S'Arenal, a la segona dècada d'aquest segle, quan l'estiu s'havia encetat amb qualche festa assenyada. Poques vegades hi havia tanta gent a S'Arenal.

Una platja verge, amb olor de pins i lliris blancs de mar. Els Torrent dels Jueus tenia un pont d'ombra i frescor, que convidava els al.lots a jugar.

La gent que acudia a aquesta platja no cercava el sol, i de vegades ni l'ai-

gua; en tenien prou amb una rentada de peus. Les dones cercaven l'ombra de la seva exòtica ombrel·la, per allò de no canviar de color, i els homes es posaven un barnús de cap a peus.

Tots aquests homes, arreplegats davant Ca N'Espirut, (Avui diríem davant "San Diego"), conversaven, es passejaven i preniën una copeta de caçalla, palo o d'altres herbes.

Un soldat dels d'abans, un carro i un nin que juga

amb un cotxe màgic, fabricat pel ell mateix amb una corda i una llauna, ens indiquen que aquell temps ha passat a la història.

Aquesta petita història ha caigut a les meves mans de col·leccionista de nostàlgies del passat, a través d'uns negatius que havia fet Dn. Mateu Taberner, o En Mateu Carresquet, que a més de pintor deuria ser afeccionat a la fotografia, especialment quan es tractava de recollir l'anècdota

quotidiana.

Però aquest S'Arenal d'ahir no té res que veure amb el d'avui, ple de gent, d'hotels, de pisos, de renou i d'aigua bruta. Pens en aquest S'Arenal d'ahir quan una cridada d'infants em desperta de tots els egoïsmes i em diu que tornar als orígens representaria rompre amb tota aquesta gent que aquí treballa i viu, víctima de tot allò que en deim "progrés".

Coloma Julià.

**FOTO D'ESTUDI
REPÒRTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA**

Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29

La filosofía del truc

Els problemes són a xí com són i només hi ha dues maneres d'acceptar-los: o deixar que mos passin per damunt (i mos esclafin) o presentar-los cara. La cara es pot presentar simplement per a demostrar un acte de valor o perquè estem segurs que la nostra cara és tan dura com la de qualsevol. En el primer cas poden passar dues coses: 1) Que l'adversari tenguí la cara més fluixa que la nostra i, en aquest cas, faci anques enrrera, o 2) que tenguí més coratge i la mos rompi. En el segon cas, és a dir, si el problema que se mos planteja està per endavant resolt, o creim tenir els recursos necessaris per anul·lar-los, en aquest cas el problema no existeix sinó que és solament un quefer més. Es definitiva la sentència que no sé qui va dir: "Els problemes no són per exposar-los, sino per resoldre'ls". Els qui exposen els problemes són els qui no tenen capacitat o poder per resoldre'ls. Això no vol dir que els qui tenguin el suficient poder intel·lectual i físic per resoldre problemes es puguin permetre ignorar-los; els problemes hi són, i si no hi són, vendran, perquè algú les mos plantejarà, i quan això arribi es tractarà de fer el joc de l'envit. Tot el nostre camí per aquesta vida és un joc d'envit.

I d'envit anam a parlar. I serem francs. El que nosaltres ens proposam esser dins la vida, el que nosaltres ens proposam fer, és un envit i com és natural es poden donar els diferents casos talment es donen en el joc del truc.

Duim les cartes suficients com per afrontar les adversitats, doncs no hi ha cap problema, tot d'una resolt; i, si no les duim (no tras muden de cara, hem de fer com si les duguéssim), hem de fer sortides apropiades, sense fugir del tros, sense botar del solc i sense

mostrar el llautó, perquè si mostrem el llautó estam cuits perquè l'adversari (o les circumstàncies) ens farà perdre el joc.

Això no vol dir aparentar mentides, no, això vol dir que tots i cada un hem de sebre el límit de la nostra potència, fins on podem arribar o on tenim ganes d'arribar.

N'hi ha que no tenen necessitat d'investir primer. Les coses vénen a vegades de tal manera que són les circumstàncies (o els adversaris) que els enviden o truquen, i, es poden limitar a dir "vull" o "no vull" a la proposta que se'ls fa. I, qui en dubte? una escopeta buida fa por a dos, al qui la maneja i al qui hi està davant; emperò que està buida només ho sap un: el qui la maneja, i té por per si el cas l'altre se'n tem que està buida; el qui està davant sempre pensa el pitjor: que l'escopeta està carregada.

I per ventura es pot pensar que amb tot el que duim escrit la situació sempre és dolenta, que el qui juga a l'envit sempre està damunt la trencafila, i hi està, clar que sí!. El joc de la vida és així, i, com més gros és l'envit més gros l'esclat pot esser. Però, alerta! Hi ha una norma que, si la seguim, hi ha moltes possibilitats d'aguanyar l'envit; la norma és "no fer una injustícia al joc". Es pot fer una falsera, però només si les circumstàncies ho permeten, perquè fer una falsera a un moment inoportú és fer una injustícia al joc.

Els qui sabem jugar al truc ja sabem el que vull dir. S'ha de mirar a quin punt mos trobam, qui va davant, quines possibilitats tenim de guanyar, i una vegada vists tots els pros i contres mos decidim per guanyar molt o perdre poc, i, si l'envit ja és elevat mos decidim per perdre molt abans de perdre-ho tot, i, així,

anar fent, una teva i una meva, procurant que el contrari no mos passi davant, i si mos va davant, procurar que no mos agafi massa avantatge, i a veure si li arribam i li podem passar davant.

N'hi ha que diuen que el joc d'envit no és un joc d'intel·ligència, que només guanyen els més agoserrats. No és ver. El joc d'envit és un joc d'espera; la vida és així. Es pot perdre amb moltes possibilitats de guanyar? Sí. Es pot guanyar amb moltes possibilitats de perdre? Sí. Però tan en un cas com en l'altre els punts que es puguin avançar són pocs, puix la majoria de vegades sortim endavant amb unes possibilitats mitjanes, i... tots jugam! Tots tenim la roba a l'estenedor!... I sempre n'hi ha qualcun de millor... i de pitjor.

I no sé perquè, però sempre que pens en el truc, pens amb el forasters (vull dir els mallorquins de parla castellana), que en tenen qualcuna de sortida que és d'escoltar, i no és només això, sinó les frases que enfloquen els mallorquins quan volen parlar el castellà (si al manco coneguéssim bé el mallorquí hi fariem una diferència). I començam a sentir: "Li haguessim trucado", "Per què no li has envidado?" "T'he fet señas d'envidar". "Amb

el segundo no pots querer" "No he volgut l'envite perquè només en duia ventisiete" "Una flor que fa el resto" "La mía es petita" "La meva quiere".

Però això ja ve d'enrrera. N'Angel Ruiz i Pablo, a una recopilació feta a un llibret publicat fa molts d'anys hi encloïa aquesta cançó:

Un tigre i un laon
i un escaravato blanco
cugavan a truc-i-for
a la sombra d'un barranco.
La tigre va dir: "Jo envido"
i al laon va dir: "Dos más"
i l'escaravato blanco
va dir: "Duc carta de pas".

S'escaravat, no hi cap dubte, era el més dèbil, havia de passar sempre, però qui diu que l'animal més dèbil no pugui guanyar un truc? (i una vida). Si li ve qualque carta bona i sap aprofitar-la a temps...

Sempre ho han dit els nostres vells: "D'aixecar-se prest i casar-se d'hora no se n'han penedit mai". I, quan és prest? I, quan és d'hora? Es relatiu i proporcional a lo prest que s'aixequin els altres i a lo que a nosaltres ens costi fer el nostre treball. I és d'hora quan les circumstàncies són propícies.

I ara que és prest és hora d'acabar... Abans que les coses s'enfilin massa, vos dic adéu, perquè la filosofia del truc du esparidenyes.

Guillem Oliver.

CA'N MATIES
BAR - RESTAURANT

TAPES VARIADES
BERENARS

C/. Campos, 1 - LLUCMAJOR

Xerrades de cafè

«Los mismos perros»

-¿I què te pareixen es sous que s'han atorgat es regidors majoritaris d'es nou Ajuntament?

-No m'ha vingut gens de nou. Es diuen conservadors i reformistes, és es primer i més important des seus acords. Compliren es lema: han continuat cobrant, a pesar de dir a sa propaganda electoral que no ho farien, i han reformat aquest cobrament amb un sou molt més elevat.

-A lo millor és que tenen intenció de fer més feina que ets altres, i és natural que vulguin cobrar més.

-El que és fins ara, no han fet res que justifiqui aquest augment.

-Es que encara, com aquell qui diu, acaben d'arribar.

-Per això no ha caigut gens bé que s'hagin augmentat sa paga tan aviat.

-I sense escoltar gens es socialistes...

-Es socialistes també mostren es llautó. Ara tiren coces perquè a ells els han posat a un racó amb una paga molt petita.

-¿I està bé això?

-No, però respon a sa política bruta que fan tots es polítics, que pensen més amb ets interessos d'es seu partit, que amb es d'es poble que els ha elegit per resoldre es problemes d'es municipi.

-Tu em diràs lo que podran fer set regidors socialistes completament marginals.

-Lo que fan fins ara: protestar, convocar plens extraordinaris i empenyar tot quant pòden.

-Que no serveix de res.

-No ho diguis tan fort, perquè segons contenen, amb s'assumpto d'es sous volen posar plet, perquè es que pensen cobrar es d'Aliança Popular i es d'Unió Mallorquina, no són legals.

-I es que cobren es socialistes de Palma, si?

-Diuen que és una altra llei, perquè Palma és més gran, i tenen molta més fei-

na...

-Tots són iguals, tots van a lo seu, tant si són d'un color com d'altre. I no és d'ara. Es meu padrí ja deia que de cada polític honrat n'hi ha nou que no ho són.

-Bé, però lo que han fet es l'Aliança és d'allò més descarat. Tant de criticar es pactes de s'altre Ajuntament, i encara no han entrat i fan lo mateix, corregit i augmentat.

-I es d'Unió Mallorquina, què?

-Aquests tampoc no han enganat ningú, perquè

molts procedeixen d'es "pastel" d'UCD, i no són més que uns vividors.

-Però deien, abans que de pactes, no res, que donarien sa raó an es que la tengués. I ja ho veus. Diuen "amèn" a tot lo que ordenen es d'Aliança.

-Es que són d'es mateix caire ideològic.

-Si, sobretot quan sentiren sa música celestial de ses trenta-mil pessetes cada mes...

-Són es mateixos cans, amb collars diferents.

UN QUE ESCOLTAVA.

AUTO ELECTRIC Barceló

Pedro A. Mataró, 12 - Teléfono 66 01 70
LLUCHMAYOR (Mallorca)

***Passi les vacances amb música.**

***Comunicam als nostres clients que del 26 de juliol al 19 d'agost, aquest taller estarà tancat tots els horabaixes per vacances del personal.**

Maria del Mar Bonet a Gràcia

«HEM DE DEFENSAR LA NOSTRA CULTURA»

Dia 22 de juliol les penyes del Santuari de Gràcia acoïlla una gernació considerable per escoltar la veu i la música magnífica de Maria del Mar Bonet. La cantant mallorquina ofereix la seva actuació gratuïtament a benefici de les recents obres d'condicionament de les dependències del Santuari, fet que va permetre recaptar més de tres-centes mil pessetes. Juntament amb la cantant actuaren els seus músics

Lautaro Rosas, Xavier Mas i Jordi Rallo. Tots plegats oferiren una actuació excepcional que, a mesura que transcorria, augmentava el bull de la seva intensitat i emoció fins a acabar en un esclat d'entusiasme entre el públic i la intèrpret. L'endemà de l'actuació, aprofitant l'estada de Maria del Mar a Gràcia, mantenguérem la següent conversa amb ella.

-Per començar aquesta xerrada per què no expliques el motiu de la teva estima cap a Gràcia?

-Quan era petita venia a Gràcia amb unes amigues d'escola; veníem per Setmana Santa, en dies de festa... Hi havia un matrimoni vell i ho tenien bastant abandonat. Era molt maco, però estava molt deixat. Quan em vaig fer gran i vaig anar a Barcelona a estudiar ceràmica, vaig deixar de venir. Però un dia, quan ja cantava professionalment, vaig tornar a Gràcia amb la Televisió Catalana per gravar un programa de música. Vàrem venir perquè m'agradava molt el paisatge, i vaig tenir una sorpresa molt gran perquè la Gràcia que jo estimava, la vaig trobar una Gràcia molt millorada. Hi havia un matrimoni molt jove, amb ganes de fer coses aquí, de millorar-ho: arbres, plantes, església,... tot arreglat. Me va agradar moltíssim perquè normalment quan vas a llocs que tu recordes molt guapos, en tornar-hi trobes que hi han fet desastres. En tornar a Gràcia va ser tanta la sorpresa i tan agradable que vaig simpatitzar amb en Sebastià i na Francisca i els vaig estimat tot d'una. Un dia em varen dir: "Per què no feim un recital per ses millores que hem de fer?" i jo vaig dir: "Tot lo que vulgueu". Així que, per la meua amistat amb ells i per l'agraïment que els tenc perquè han respectat una cosa tan guapa com aquest Santuari, jo vendré sempre que em necessitin.

TRISTESA INFINITA PER L'INCENDI.

-Què sents en veure

com han quedat les muntanyes de Cura i de Randa després de l'incendi?

-Una sensació d'impotència, de tristesa infinita en veure que cada vegada cremen més boscos. Impotència i una urgència de dir "Què passa?", perquè nos deixaran amb una illa desèrtica entre autopistes, urbanitzacions, destrosses i boscos cremats fins que no s'hi podrà viure. Crec que hauríem d'intentar que tothom tenguí més cura de no fer foc i de castigar els qui provoquen els incendis, però d'una manera exemplar. Jo no sé com s'hauria de fer, però m'imagín que els boscos haurien d'estar més vigilats, que hi hauria d'haver gent vivint, vigilant cada racó i cada carretera per

veure què passa.

-Sabem que ets molt amiga del fotògraf Ilucmajorer Toni Catany, el qual ha col·laborat professionalment amb tu moltes vegades. Com va sorgir aquesta relació?

-Nos coneixem del dia que jo havia de partir de Mallorca cap a Barcelona per primera vegada. Ell venia a ca nostra per fer les fotos d'una entrevista que feia en Joan Manresa al meu germà, que llavors cantava i jo no. Jo tenia 18 anys i en Toni me va dir: "Mira, si véns a Barcelona, nos veurem perquè jo també estudiï per allà". Després de tantíssims d'anys, me l'estim molt perquè és un d'aquests amics de tota la vida. Ell s'ha dedicat a fer-me les fotos dels

discos i els cartells, i jo hi confii molt perquè és una persona que me coneix molt la cara i, més que la cara, tal com som, que això és molt important per a un fotògraf.

MUSICAR POEMES DE MARIA ANTONIA SALVA

-El disc "Jardí Tancat", l'has dedicat a musicar poemes de l'Escola Mallorquina. Què t'ha impulsat a musicar aquests poemes i, en concret, Maria A. Salvà?

-Tota la vida m'han agradat alguns poemes de l'Escola Mallorquina, però fins que no vaig començar a estudiar i a cantar "La Balanguera" —que és un poema molt difícil— no vaig

començar a llegir més a fons l'obra d'en Joan Alcover. Després un amic me va ajudar a trobar un recull d'aquesta Escola: Costa i Llobera, Miquel Ferrà, Maria A. Salvà, Llorenç Riber... tota aquesta gent m'interessava, però no l'havia aprofundida mai.

Maria A. Salvà particularment m'entusiame. La seva obra en general m'agrada, però hi ha poemes seus que trob molt profunds. El seu lligam amb el món rural és molt important. Literàriament domina tots els oficis i feines del camp, els vents, els arbres, les feines de la casa, la cuina, les joguines dels allotjats, el refranys... Notes en ella que hi ha una cultura de tot el món mallorquí. M'interessa la seva sensibilitat, fins i tot com a traductora: he llegit unes versions de Petrarca que estan a un nivell magnífic.

-Creus que la cultura mallorquina i en general tota la cultura catalana, a pesar de ser minoritària, pot sobreviure?

-La cultura és molt important i, per minoritària que sigui, l'hem de defensar. Noltros vivim aquí i, per a noltros, és molt més important que la cultura anglesa, encara que sigui molt important l'anglesa. Per a mi, encara que la nostra cultu-

«NO PRETENC ESSER EN JULIO IGLESIAS»

ra sigui minoritària, és molt gran i l'hem de defensar abans de res.

AUTONOMIA I CULTURA.

-Amb l'entrada en vigor de l'Estatut d'Autonomia creus que ens espera un futur millor per a la cultura?

-No puc ser futurista. L'únic que puc dir és que actualment hi ha a Mallorca una mà de poetes i escriptors molt important i això és una base per aquest futur. Ara, com anirà amb l'autonomia? Això no ho puc dir, esper que vagi bé i que ho prenguin en seriò de veres perquè comenci a haver-hi una distensió en les relacions, sobretot amb Catalunya, ja que tenim la mateixa llengua i moltes coses que mos agermanen.

“SEMPRE HE PENSAT EN ELS PAÏSOS CATALANS”.

-Vols dir que has detectat uns nexos comuns entre Catalunya, País Valencià i les Balears que duen a afirmar la unitat cultural dels Països Catalans?

-Jo sempre hi he pensat, en els Països Catalans. Tenim una llengua comuna i moltes coses bones a dir-nos uns i altres. És molt important estar ben units per fer coses junts. Ja saps que la meua manera de cantar me du a Catalunya, al País Valencià i a les Illes. Sempre hi he trobat punts molt bons en comú i crec que és molt important per a noltros defensar el concepte dels Països Catalans. Almenys jo ho veig així, encara que no ho vull imposar a ningú.

-Els crítics musicals assenyalen que la teva música s'ha obert a sons i ritmes comuns a tot el Mediterrani. Creus que també hi ha característiques comunes importants entre els pobles de la Mediterrània?

-Hi ha moltes coses en comú. Jo crec que tenim una raça molt semblant i una manera de pensar, de cuinar, d'enfocar la vida. Ara, també hi ha grans diferències, no és que sigui tot igual. Jo he cantat a Còrsega, Sardenya, Itàlia... i sempre he trobat gent que me diu que les cançons de Ma-

llorca s'assemblen a les cançons que canten per allà. Hi ha la Sibil·la, per exemple, que encara se canta a l'Alguer, a Sardenya. Jo crec que els pobles de la Mediterrània tenim moltes coses guapes que mos uneixen, però també hi ha grans diferències, i això també m'agrada molt.

LA CANÇÓ COMERCIAL

-Tu sempre has cantat en mallorquí i això no ha estat obstacle perquè actuassis fora de les nostres terres. Com t'hi han rebut?

-Molt bé. Ultimament he fet una gira per Galícia i ara he d'anar a Grècia. Jo sempre cant en la meua llengua i les meves coses i sempre he estat molt ben rebuda. Clar que la meua feina és diferent d'una feina més comercial. Jo estic inclosa dins una sèrie de cantants que sempre, vagis on vagis, som més minoritaris. Al cap i a la fi, la cultura és més minoritària que comercial. Aleshores jo tampoc no pretenc ésser tan coneguda com en Julio Iglesias. No pretenc arribar a les masses, sinó viure del meu treball, de la meua música i de disfrutar-hi. Si me comercialitzàs, p'entura no disfrutaria tant.

COLOMA JULIA
MATIES GARCÍAS.

Gent de la vila

Ses Marrotxetes, saba de la nostra terra

Camina, caminaràs... i ben envant te faràs. Això ho entenien aquestes germanes, Na Maria i Jerònia Garau Tomàs quan se n'anaven cada dia a peu an "Es Marroig". Ara ja tenen 90 i 87 anys complits i s'estimen més quedar a la vila.

-Deveu ser ses dones que heu caminat més d'es poble, no heu tengut mai cap carretó?

-Sí, en tenguérem tres i veïès si el manàvem, però sa bístia tenia por de ses biciletès. Ara fa 16 anys que no tenim bístia, des que se va morir En Joan.

-Heu vist canvis vora, vora camí?

-Fosca! primer era tot pols i es caminers l'arregusaven, en feien caramulls i la venien, llavors el varen envernissar, varen posar vernis. En Caragol va esser es darrer caminer, d'això ja fa

una guarda d'anys. Han fet molts de xalets i n'hi ha una partida que arriben an es camí, però no arriben a ran de sa carretera. No han fet molts més canvis. A Ca'n "Bon Jesús" tallaren ets ametlers, però no ha estat regla, no en tallaren a d'altre lloc. Hi havia ses cunetes per on hi corria s'aigua que davallava de Galdent.

Quan varen fer es Castell d'es Cap Enderrocot passaren es canons per sa carretera, ja deu fer 80 anys. Ets homos s'aturaven a sa bassa a cercar aigua per beure, però no els feia set i jo quan sentia sa maquinota ja els duia una gerra d'aigua.

-Què feieu an Es Marroig? Sempre ses mateixes feines?

-Què fèiem? Teníem un hortet, sembràvem alls i cebes i domatigueres, entrecavàvem, picàvem xitxeros,

cavàvem llobades quan es parallers llauraven, havíem d'anar darrera es parallers. Vàrem sembrar una finca de mitja quarterada en un horabaixa. Cavàvem ses faves, segàvem amb sa falç.

AN ES MARROIG PASSAVEM ES TEMPS MES ALEGRES.

-Què preferiu es poble o foravila?

-Què hi estàvem de bé, an Es Marroig! Mos podíem passejar, però ara ja no hi podem anar. Si aqueixa no havia estat mai a la vila!... Allà estàvem espaioses i distretes, i ara, ala! aquí arrufades!... Sempre culejàvem, passàvem es temps més alegres. No necessitàvem anar an es poble. En "Coent"

mos duia tot quant havíem de mester, duia una botiga dins es carro. Venia d'Algaida; se'n duia una dotzena d'ous i qualche pollastre, i ho baratàvem. També en venia un de Petra. Era alegre Es Marroig, en aquell temps!

-Com ho han de fer per tenir aquesta cama de ferro, sense ulls de polls, galindons...?

-Veïès si en teníem de calls i ulls de poll. No preniem res per sa cama. Han d'anar i venir cada dia i així se reforcen ses cametes.

Idò preniu llum de Na Pastora, perquè això que han fet ses Marrotxetes ja ningú no és capaç de fer-ho. Per això creim que són sa millor saba de la nostra terra.

C. Julià i C. Font

MATERIALS DE CONSTRUCCIO ANTONI VIDAL

AGENT "FIBROTUBO"
MATERIALS DE CONSTRUCCIO
SERVEI A DOMICILI

Tel. 66 06 88

DEPILAR-SE AMB
LA DEPILACIÓ
ELECTRICA ES
DEPILAR-SE

UNA VEGADA PER SEMPRE

ES UN SERVEI MES DE LA
PERRUQUERIA I BELLESA DE LES

GERMANES

PUIGSERVER

Orient, 3 - LLUCMAJOR
TANDES A CONVENIR TEL. 660287

LA RACONERA

A manera d'introducció, si tant es vol. . .

En molts d'estaments de la nostra societat és viu, actualment, un "clima" favorable al recobriment de tot allò que conforma les nostres perdudes "senyes d'identitat" com a poble. I una faceta essencial d'aquesta realitat és, sens dubte, la llengua. Es certament trist que a les darreries del segle XX encara el nostre poble no sia posseïdor d'un dels valors que caracteritzen la personalitat tant de l'individu aïlladament considerat com de la comunitat de què aquest forma part: la llengua pròpia.

Però els fets són els fets i la nostra història s'ha esdevingut així i no d'una altra manera. La nostra llengua catalana no ha pogut tenir l'evolució d'altres llengües ni des del punt de vista de l'ús normal ni des de la perspectiva de l'estudi de la mateixa.

La veu popular, la de molts d'estudiosos i la d'entitats preocupades per la nostra cultura demanen insistentment que es posin des del poder les bases legals que possibilitin una "normalització" de la llengua catalana a tots els nivells i ho fan en consonància amb l'imperatiu de l'Estatut d'Autonomia. El que es demana és una "Llei de normalització lingüística" que doni a la nostra llengua totes les possibilitats de què avui no gaudeix: un lloc digne a l'ensenyament, als mitjans àudio-visuals de comunicació, a la vida oficial, etc.

Una resposta conseqüent a aquest clam és desitjable i necessària i fins i tot urgent, perquè, el no prendre mesures serioses, posa en perill greu la pervivència del que és nostre.

Pens, amb tot i amb això, que, paral·lelament a tals mesures a tals mesures (que esperam que no es torbin gaire) ens cal una reflexió seriosa. La normalització lingüística és una tasca que transcendeix el legislador i a l'administrador. La

normalització és un quefer que no admet disjuntiva: o ens hi engrescam tots o abocarà a un fracàs total.

La meua intenció no és referir-me a la "super-estructura" de la normalització (doctors té l'església) sinó a la "letra menuda". A alguns petits detalls, a aspectes humils però que si són assumits per tots poden arribar

a constituir la base que permetrà que fruitin les mesures legals i d'altre ordre que vinguin (si és que vénen) a restituir al poble allò que en mala hora li va ésser furat.

Si llegim al Diccionari General de la Llengua Catalana el que significa "normalitzar" veurem que vol dir "fer normal" i si con-

tinuam llegint comprovarem que una de les accepcions de la paraula "normal" ens fa veure que "normal" és tot allò que "no se separa del seu estat natural, del seu curs natural".

Es en aquest sentit, en el d'obrar amb "naturalitat" on pens que tots els catalano-parlants (siem llucmajorers, pollencins,

PREFAMA

PREFAMA

Ctra. Militar 522 El Arenal
 Archiduque Luis Salvador 84 Palma
 Gran Via Asima s/n Poligono La Victoria
 C. Obispo Pedro Roig 29 Lluchmajor

eivissençs o gironins) podem aportar el nostre granet d'arena. Deim en mallorquí que "mica a mica, s'omple sa pica", tots i cada un de nosaltres podem, si ens ho proposam, omplir la pica de la dignificació de la nostra llengua.

Com? Fent un esforç en parlar-la correctament. Es freqüent sentir: "Jo no podré aprendre mai a escriure en mallorquí. Es molt difícil. Llegir-lo, encara i encara...". Es clar, no l'hem estudiat a l'escola i, si descomptam les "ròncales" i quatre gotes de teatre "regional" poca cosa, hem pogut experimentar en la nostra llengua fora dels àmbits familiars. Es comprensible la dificultat que tenim en el domini de l'expressió escrita. I comprensible és també la pobresa de la nostra expressió oral (tots en sabem molt de la quantitat enorme de paraules "castellorquines" que pronuncien els entrevistats i entrevistadors a "Informatiu Balear", ens és ben

familiar la proliferació de "alcos", "entonces", "menos", "hasta", etc. amb què ens obsequien públicament i privada persones, algunes de les quals tenen titulació universitària). Ho és ben comprensible: són molts d'anys de colonització, són molts d'anys de "en castellano (o millor "en español"), que es la llengua del Imperio" o "porque hace más fino", són massa anys de trepitjar la llengua catalana com si fos "fems de carretó" (que diria mestre Lleó).

Ho entenem però no ho acceptam, la "normalització" (parodiant la frase feta) ben entesa comença per un mateix: Parlem el català de Mallorca i intentem fer-ho correctament!

La nostra llengua com deia el poeta: "Es rica, és dolça, és flexible, i és nostra". No la facem malbé. Com al millor dels nostres tresors tractem-lo amb delicadesa, amb amor. No siem tan mesquins de tirar pedres al nostre terrat.

A les retxes d'aquesta RACONERA (mig corcada, que podem col·locar onsevulla de tan minúscula i reduïda com és) sense cap pretensió científica o encarament escolàstic tractarem de parlar una mica del nostre lèxic tan malparat. Amb la intenció d'una didàctica sana i riolera jugarem amb els mots tractant de cercar un camí cap a l'expressió correcta. Intentarem fugir de la rigidesa de les actituds excessivament "puristes" que pretenen adaptar amb calçador i fort i no et mogues la llengua parlada a la llengua escrita i fugir també dels conformisme d'aquelles altres actituds que a força d'ésser "permissives" duen a la disgregació i a l'empobriment lingüístics manlleuant a fora el que tenim aquí. Pot ser que en l'equilibri es trobi el camí adequat. La nostra intenció no és altra que reflexionar en veu alta sobre

paraules i expressions d'us corrent que amb freqüència surten a les nostres converses en una llengua que no és la nostra: "barbarismes", "mots manlleuats" o, com deia un gramàtic de pa amb fonteta, "forasterismes i altres herbes".

Aquest entreteniment no cerca, ho repetim, elucubracions lingüístiques ni originalitats de cap tipus sino "refrescar" la memòria pujant dins el record aquelles paraules que hi romanen ajaçades sols esperant que algú els digui: "Aixeca't i camina!".

Si les feim marxar amb el seu camí segur i sense vacil·lacions haurem posat una pedra més (o si tant es vol sols un macolí o una ínfima partícula de pols, però com deia aquell patró: "Tant cada cala!") en l'àrdua construcció que és la normalització del català a Mallorca.

M. Sbert.
Juny, 1.983.

AUTO ESCUELA

Rafael Fiol

LLUCMAJOR: Pescadors, 19 - Tel. 66 02 46
S'ARENAL: Pl. dels Nins, 3 - Tel. 26 43 51
PISTA DE PRACTIQUES: Telèfon 66 17 25

PUIG

SABATERIA

Sant Miquel, 9 Tel. 66 02 57

LLUCMAJOR (MALLORCA)

REVISTES

que podrà llegir a la

BIBLIOTECA DE LA CAIXA

Art & Decoration, Arte al día, Arte Fotográfico, Atletismo español, Autopista, L'Avenç, Biblioteconomia, Bric Hobby, Butlletí Agropecuari, Butlletí D'Escacs, Cambio 16, Camp de l'Arpa, Catalunya Cristiana, Cavall Fort, Ciència, Cocina i Hogar, Correu de l'Unesco, Cuadernos de Pedagogia, Dirigido por..., En Marcha, Flaps, Gaceta Ilustrada, Greca, Guix, Historia 16, Hogar y Moda, Ibérica, Integral, Informe CPVE, Investigación y Ciencia, Jardín y Paisaje, J-20, Labores del Hogar, Mecánica Popular, El Mueble, Mundo Científico, Museu de la

Ciència, Muy Interesante, Nueva, Primeras Noticias, Quardens de l'Obra Social, Revista de Geografía Universal, Rodamón, Serra d'Or, Solo Moto, Telva, Tiempo, Tretzevents, Viajar, Zoo.

Regionals o Locals: Consell General Interinsular "Estudis Balearics", Bajarí, Endins, Lluc, Panorama Balear, Latitud 39, Llucmajor de pinte en ample, Sa Veu de Llucmajor, S'Arenal de Mallorca.

Periòdics o diaris: Diari de Mallorca, El Día, Balears, Última Hora, El Món (setmanari) Boletín Oficial del Estado (B.O.E.).

CAIXA DE PENSIONES

"la Caixa"

LA RACONERA

A manera d'introducció, si tant es vol. . .

En molts d'estaments de la nostra societat és viu, actualment, un "clima" favorable al recobriment de tot allò que conforma les nostres perdudes "senyes d'identitat" com a poble. I una faceta essencial d'aquesta realitat és, sens dubte, la llengua. Es certament trist que a les darreries del segle XX encara el nostre poble no sia posseïdor d'un dels valors que caracteritzen la personalitat tant de l'individu aïlladament considerat com de la comunitat de què aquest forma part: la llengua pròpia.

Però els fets són els fets i la nostra història s'ha esdevingut així i no d'una altra manera. La nostra llengua catalana no ha pogut tenir l'evolució d'altres llengües ni des del punt de vista de l'ús normal ni des de la perspectiva de l'estudi de la mateixa.

La veu popular, la de molts d'estudiosos i la d'entitats preocupades per la nostra cultura demanen insistentment que es posin des del poder les bases legals que possibilitin una "normalització" de la llengua catalana a tots els nivells i ho fan en consonància amb l'imperatiu de l'Estatut d'Autonomia. El que es demana és una "Llei de normalització lingüística" que doni a la nostra llengua totes les possibilitats de què avui no gaudeix: un lloc digne a l'ensenyament, als mitjans àudio-visuals de comunicació, a la vida oficial, etc.

Una resposta conseqüent a aquest clam és desitjable i necessària i fins i tot urgent, perquè, el no prendre mesures serioses, posa en perill greu la pervivència del que és nostre.

Pens, amb tot i amb això, que, paral·lelament a tals mesures a tals mesures (que esperam que no es torbin gaire) ens cal una reflexió seriosa. La normalització lingüística és una tasca que transcendeix el legislador i a l'administrador. La

normalització és un quefer que no admet disjuntiva: o ens hi engrescam tots o abocarà a un fracàs total.

La meua intenció no és referir-me a la "super-estructura" de la normalització (doctors té l'església) sinó a la "letra menuda". A alguns petits detalls, a aspectes humils però que si són assumits per tots poden arribar

a constituir la base que permetrà que fruitin les mesures legals i d'altre ordre que vinguin (si és que vénen) a restituir al poble allò que en mala hora li va ésser furat.

Si llegim al Diccionari General de la Llengua Catalana el que significa "normalitzar" veurem que vol dir "fer normal" i si con-

tinuam llegint comprovarem que una de les accepcions de la paraula "normal" ens fa veure que "normal" és tot allò que "no se separa del seu estat natural, del seu curs natural".

Es en aquest sentit, en el d'obrar amb "naturalitat" on pens que tots els catalano-parlants (siem llucmajorers, pollencins,

PREFAMA

PREFAMA

Ctra. Militar 522 El Arenal
 Archiduque Luis Salvador 84 Palma
 Gran Via Asima s/n Poligono La Victoria
 C. Obispo Pedro Roig 29 Lluchmajor

eivissencs o gironins) podem aportar el nostre granet d'arena. Deim en mallorquí que "mica a mica, s'omple sa pica", tots i cada un de nosaltres podem, si ens ho proposam, omplir la pica de la dignificació de la nostra llengua.

Com? Fent un esforç en parlar-la correctament. Es freqüent sentir: "Jo no podré aprendre mai a escriure en mallorquí. Es molt difícil. Llegir-lo, encara i encara...". Es clar, no l'hem estudiat a l'escola i, si descomptam les "rònades" i quatre gotes de teatre "regional" poca cosa, hem pogut experimentar en la nostra llengua fora dels àmbits familiars. Es comprensible la dificultat que tenim en el domini de l'expressió escrita. I comprensible és també la pobresa de la nostra expressió oral (tots en sabem molt de la quantitat enorme de paraules "castellorquines" que pronuncien els entrevistats i entrevistadors a "Informatiu Balear", ens és ben

familiar la proliferació de "algos", "entonces", "menos", "hasta", etc. amb què ens obsequien públicament i privada persones, algunes de les quals tenen titulació universitària). Ho és ben comprensible: són molts d'anys de colonització, són molts d'anys de "en castellano (o millor "en español")", que es la llengua del Imperio" o "porque hace más fino", són massa anys de trepitjar la llengua catalana com si fos "fems de carretó" (que diria mestre Lleó).

Ho entenem però no ho acceptam, la "normalització" (parodiant la frase feta) ben entesa comença per un mateix: Parlem el català de Mallorca i intentem fer-ho correctament!

La nostra llengua com deia el poeta: "Es rica, és dolça, és flexible, i és nostra". No la facem malbé. Com al millor dels nostres tresors tractem-lo amb delicadesa, amb amor. No siem tan mesquins de tirar pedres al nostre terrat.

A les retxes d'aquesta RACONERA (mig corcada, que podem col·locar onsevulla de tan minúscula i reduïda com és) sense cap pretensió científica o encarcament escolàstic tractarem de parlar una mica del nostre lèxic tan malparat. Amb la intenció d'una didàctica sana i riolera jugarem amb els mots tractant de cercar un camí cap a l'expressió correcta. Intentarem fugir de la rigidesa de les actituds excessivament "puristes" que pretenen adaptar amb calçador i fort i no et mogues la llengua parlada a la llengua escrita i fugir també dels conformisme d'aquelles altres actituds que a força d'esser "permissives" duen a la disgregació i a l'empobriment lingüístics manllevant a fora el que tenim aquí. Pot ser que en l'equilibri es trobi el camí adequat. La nostra intenció no és altra que reflexionar en veu alta sobre

paraules i expressions d'us corrent que amb freqüència surten a les nostres converses en una llengua que no és la nostra: "barbarismes", "mots manllevats" o, com deia un gramàtic de pa amb fonteta, "forasterismes i altres herbes".

Aquest entreteniment no cerca, ho repetim, elucubracions lingüístiques ni originalitats de cap tipus sino "refrescar" la memòria pujant dins el record aquelles paraules que hi romanen ajaçades sols esperant que algú els digui: "Aixeca't i camina!".

Si les feim marxar amb el seu camí segur i sense vacil·lacions haurem posat una pedra més (o si tant es vol sols un macolí o una ínfima partícula de pols, però com deia aquell patró: "Tant cada cala!") en l'àrdua construcció que és la normalització del català a Mallorca.

M. Sbert.
Juny, 1983.

AUTO ESCUELA

Rafael Fiol

LLUCMAJOR: Pescadors, 19 - Tel. 66 02 46
S'ARENAL: Pl. dels Nins, 3 - Tel. 26 43 51
PISTA DE PRACTIQUES: Telèfon 66 17 25

PUIG

SABATERIA

Sant Miquel, 9 Tel. 66 02 57

LLUCMAJOR (MALLORCA)

REVISTES

que podrà llegir a la

BIBLIOTECA DE LA CAIXA

Art & Decoration, Arte al día, Arte Fotográfico, Atletismo español, Autopista, L'Avenç, Biblioteconomia, Bric Hobby, Butlletí Agropecuari, Butlletí D'Escacs, Cambio 16, Camp de l'Arpa, Catalunya Cristiana, Cavall Fort, Ciència, Cocina i Hogar, Correu de l'Unesco, Cuadernos de Pedagogia, Dirigido por..., En Marcha, Flaps, Gaceta Ilustrada, Greca, Guix, Historia 16, Hogar y Moda, Ibérica, Integral, Informe CPVE, Investigación y Ciencia, Jardín y Paisaje, J-20, Labores del Hogar, Mecánica Popular, El Mueble, Mundo Científico, Museu de la

Ciència, Muy Interesante, Nueva, Primeras Noticias, Quardens de l'Obra Social, Revista de Geografía Universal, Rodamón, Serra d'Or, Solo Moto, Telva, Tiempo, Tretzevents, Viar, Zoo.

Regionals o Locals:

Consell General Interinsular "Estudis Baleàrics", Bajarí, Endins, Lluc, Panorama Balear, Latitud 39, Llucmajor de pinte en ample, Sa Veu de Llucmajor, S'Arrenal de Mallorca.

Periòdics o diaris:

Diario de Mallorca, El Día, Baleares, Ultima Hora, El Món (setmanari) Boletín Oficial del Estado (B.O.E.).

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

esports

Test a un profesional de fútbol

“TORITO” ZUVIRIA

-Nom i llinatges?
-Rafael Zuviria Rodriguez.
-Lloc i data de naixement?
-Santa Fe (Argentina), dia 10 de Gener de 1951.
-Altura i pes?
Un metre setanta i pes 71 kg.
-Estat?
-Casat, tenim una filla.
-Cotxe?
-Ford-Capri.
-Equips al quals has pertangut?
-Unió de Santa Fe, Belgrano de Córdoba, Argentina Juniors, Racing de Santander, F.C.Barcelona i RDC Mallorca.
-Quins jugadors admires?
-Cruyff.
-Idols de la teva infantesa?
-Pelé.
-Quin jugador has marcat millor?
-En Resembrink (Anderlech).
-Partit millor jugat?
-En el Barcelona, contra l'Anderlech a la semifinal de la Recopa d'Europa.
-Millors records?
-Quan guanyàrem la final de la Recopa a Basilea, amb el Barça i enguany, l'ascens amb el

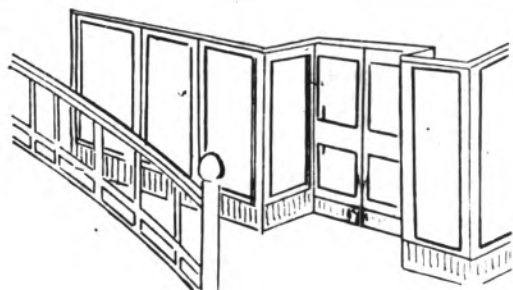
Rafael Zuviria entrevistat pel nostre coordinador esportiu Joan Quintana. (MUT FOTOS).

RCD Mallorca.
-¿Quin és el teu record pitjor?
-Quan vaig baixar a Ila, amb el Racing de Santander i el no haver pogut ser campió de lliga amb el Barça.
-Ciutats que més t'agraden?
-Santa Fe i Palma de Mallorca.
-País que més t'agrada?
-Espanya.
-Quins altres esports practiques?
-La caça i la natació.
-La teva millor virtut?
-Ser cordial amb tot hom.

-I el teu principal defecte?
-Ser molt impulsiu.
-T'agrada la popularitat?
-Sí.
-Plat preferit?
-M'agradan tots.
-Quins passatemps detestes?
-Estar concentrat.
-Quin programa de TV t'agrada més?
-M'agraden tots.
-Cantants preferits?
-Elton Jhon.
-Actors que prefereixes?
-Charles Bronson.
-Literatura?

-Llegesc poc.
-Quina música prefereixes?
-La música clàssica.
-El teu millor amic?
-Jo mateix.
-Persones que han influït en la teva carrera?
-Molt poques.
-Quina és la teva major preocupació mentres jugues?
-No voler perdre.
-Antecedents futbolístics a la família?
-Mon pare, al seu temps, va ser futbolista amateur.
-Projectes per al futur?
-No ho sé.
-Quin personatge t'agradaria conèixer?
-El Papa.
-Com t'agradaria que et recordassin?
-Com a un amic.
-Com veus el futur del Mallorca a Primera Divisió?
-Esperançador.
-Alguna cosa més per acabar?
-Agrair a aquesta revista i a la teva persona l'oportunitat que m'heu brindat, perquè aquesta ciutat i tot Mallorca me coneguin un poc més, i dir-vos que estic encantat de trobar-me en aquesta meravellousa illa.

Joan Quintana
Mut Fotos

**FERROS ARTISTICS
I FORJATS**

**ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI**

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR
(MALLORCA)

II Campionat Mundial de Bàsquet Masculí Junior

LLUCMAJOR, ESCENARI DE LA FASE CLASSIFICATORIA

Del 14 al 28 d'Agost les Illes Balears acolliran a les seus de Palma, Maó, Eivissa i Lluçmajor als seleccionats nacionals que participen en aquest II Campionat Mundial Junior. Breument exposarem els components dels tres grups i la normativa d'eliminació i desenvolupament del torneig.

GRUP A: Austràlia, Brasil, República Popular Xina i Alemanya RF (a Palma).

GRUP B: Angola, URSS, Itàlia i Uruguai (Maó-Menorca)

GRUP C: Canadà, Iugoslàvia, República Dominicana i Argentina (Eivissa).

El seleccionat espanyol i EEUU passen directament a la fase final en qualitat de país organitzador i campió del I torneig Mundial, respectivament.

Aquests tres grups esmentats jugaran la fase prèvia els dies 14-15 i 16. Els dos primers de cada grup, juntament amb Espanya i EEUU tendran accés a la fase final a disputar-se a Palma els dies compresos des del 18 al 26 (incluits) i el 28. Finalment, i coincidint amb les dates de la fase final, del 18 al 21, a Lluçmajor tindrà lloc la fase classificatòria per delimitar les posicions, des de la novena a la catorzena.

Encara que per organització no pertoqui, les gestions de l'Ajuntament i del Club Poliesportiu Bàsquet, han lograt per a dia 13 d'agost (dissabte de Santa Cànida), un partit d'entrenament de l'equip espanyol, entre ells mateixos o entre un combinat de jugadors locals.

Un esforç, creim elogiable, ja que permet, sense desplaçar-se conèixer al viu els nostres representants.

TRES MILIONS DE PESSETES PER AL PRESSUPOST DEL CAMPIONAT

Capítol de despeses

La més important és el pagament de l'estància dels sis equips que disputaran al pavelló la fase classificatòria. Aquestes cobriran l'hostatge (pensió completa) durant cinc dies a desset persones per cada equip.

Això representa un desembossament ("desembolament") de 510 places hotel·leres. També la instal·lació telefònica de tres aparells amb pantalla dotat de línies internacionals, dels quals hi ha en projecte quedar-se'n un en propietat. La instal·lació de cortinatges, o be enfosquir els vidres d'algunes finestres per tal d'evitar l'enlluernament a causa del sol.

A tot això podem sumar-hi el capítol de trofeus i presents recordatoris, també l'obligació d'efectuar ac-

tes de clausura (quedam exents de l'acte inaugural), cartells publicitaris, locals, pals per a les banderes, etc... són els apartats més significatius, a més dels costos arbitratges.

Ingressos

El taquillaatge serà l'única font recabdatòria.

PREUS PER LOCALITAT

L'adquisició de les entrades es podrà fer en qual·sevol de les següents modalitats: ADULTS: 600 pts. per jornada-200 pts. per partit.

-MENORS DE 14 ANYS: 300 pts. jornada, 100 pts. partit.

ADULTS: bonos (4 dies) 1.500 pts.

-MENORS DE 14 ANYS: bonos (4 dies), 750 pts.

S'entén per jornada l'assistència als tres partits que es jugaran en un dia.

CABUDA DEL PAVELLÓ

La capacitat de les tribunes és de 400 persones; si bé això és ampliable a 811, aprofitant els escalonats de ciment i els espais darrera les canastes mitjançant cadires plegadisses.

PUBLICITAT

L'empresa "EXPLUBISA" és l'única amb dret legal per exposar noms comercials o rotlls publicitaris i en compensació uniformarà les "azafates". Queda també obligada a pagar els transports dels equips, ja per entrenaments o per disputar partits oficials (les seleccions tendran dret a una hora diària d'entrenament dintre l'horari de 8 a 14 h). Les begudes refrescants pels jugadors, periodistes i components de la taula i àrbits, també aniran a càrrec d'aquesta empresa.

ANECDOTARI

Les filtracions populars informaven de l'ofrena per part de l'ajuntament a cada jugador dels quatre toms de la Història de Lluçmajor, informació oficiosa i mal interpretada, si bé aleshores

s'havia pensat a oferir-los a cada selecció, fou simplement amb la idea de regalar algun record. La idea fou prest rebutjada per motius que segurament no cal explicar. Unes plaques amb l'escut de Lluçmajor, més d'acord amb la celebració, seran en definitiva els presents per a cada selecció per testimoniar la seva presència a la nostra ciutat.

OBJECTIUS

La gran majoria cavi·larà les pretensions de l'ajuntament en la celebració del Mundial. D'entrada descartam l'interés econòmic perquè intuïm el dèficit a primera vista. L'interés social és més probable a causa de la gran multitud d'adictes que té el bàsquet, ja siguin aficionats o practicants, i solsament el fet de comptar amb unes instal·lacions adequades ja possibilita per si sol la celebració.

Certament, d'altres projectes són més necessaris per al poble però tal vegada, no tan divulgadors del nom de Lluçmajor.

J. Manresa

REGATES A S'ESTANYOL

Aquesta vegada no podem fer crítiques, sinó alabances, que és lo que de veres mos agrada. Ses passades festes patronals de Sant Jaume, el club náutic de S'Estanyol organitzà una diada náutica on no hi va fer falta res, i aquesta vegada si que va ser un club esportiu, no creim que ningú quedàs defraudat, ja que hi hagué pesca des de terra, fins i tot infantil, pesca amb volantí des de barca, regates d'optimist, i de creuer, i allò que és més important, hi pogueren participar tots els que volgueren, i no en parlem de trofeus que n'hi va haver per a na Bet i sa mare.

Però passem a lo nostro que són ses regates de creuers, no mos poden negar que a S'Estanyol hagi afició a ses regates, perquè creim que en varen quedar ben pocs, de creuers sense sortir, en no ser aquells que tenen un vaixell de vela i que posaren ses veles es dia que el compraren i no hi han tornat pensar pus, tots els altres sortiren, n'hi havia de tota classe, nou en vàrem comptar.

Se donà sa sortida, que era entre una boia i sa farola, i maldament n'hi hagués algun que va sortir a se'n revés, tots sortiren cenyint cap a s'illa Corberana que s'havia de deixar per estribor. Es vent era de llevant, molt fluixet, sortiren es primer "Sprinta", 2n. "Coonus",

3r. "Kaiteret" i 4t. "Mila II". Vint minuts després encalmada amb petites ventolines, que aprofitaren molt bé l'Sprinta i el "Coonus", i fugiren a la resta. Viraren na Corberana per aquest ordre: "Sprinta", "Coonus", "Kaiteret", "Mila II", "Junter", "Feijo"... i uns quants que ja havien abandonat per s'encalmada.

Ets embats varen ser puntuals i s'establiren de Xaloc un poc enmig-jornat, virada s'illa sortiren ets Sespis, n'hi va haver que no el tragueren, o no en tenien o no en sabien, es vent era d'una força dos i es podien dur sense cap problema.

A s'arribada s'expectació des de terra, mos digueren que no deixaven passar, i ho trobam bé, però mos varen dir que si s'hagués posat sa boia un poc abans d'arribar a s'escollera ho haguessen pogut veure.

Classificació en temps compensat:

1r. "Sprinta" de Biel Lladó.

2n. "Coonus" de Jaume Clar.

3r. "Kaiteret" i 4t. "Mila II", dels quals no hem sabut el nom dels seus patrons. Jaume Clar

NOTA-

Al passat no, de la revista cal fer les correccions següents respecte de l'article titulat "Les Patrulleres Ca-

cen els Pescadors Esportius". Al final de la tercera columna, on diu 27 metres ha de dir 21 metres i falta

després de "bengales de color vermell", "tres coets d'estrelles vermelles".

Esports a s'Arenal

CAMPIONS DE BALEARS

(Tomeu Sbert)

Organitzada pel Club Náutic S'Arenal tengueren lloc a la badia s'arenalera els campionats de Balears de vela, classes "Europa", "420", "laser" i "Finn". Tot sota la supervisió de la Federació Territorial Balear. Es disputaren un total de cinc proves sobre triangle olímpic en la seva nova versió i amb un recorregut total de set milles.

Mentre a unes categories hi va haver bastanta participació en alguna altra foren pocs els que prengueren la sortida. No obstant això, podem dir que en general les esmentades regates han constituït una manifestació de ben fer i de lluita entre els participants per aconseguir els primers llocs de la classificació final.

En "420" el campió

regional fou l'embarcació "BALDUFÀ", dels germans Barceló,, el 2o. "CASSIOPEA" d'Antoni Ripoll i Marta Crespo, ambdós del CNA. En "Fin" triomfà l'embarcació anomenada "PASTANAGA" d'Antoni Ferrer i el 2o., "QUALSE-VOL" d'Antoni Pancell, també del club organitzador.

Passam al "Laser": fou campió balear Luisito Suárez, subcampió entrà Rafel Talnes, que pertanyen al CN Sant Antoni de la Platja (Ca'n Paßtilla).

I finalment, a la classe "Europa" fou el primer classificat F. Puigdortila, i el 2o. Isabel Ferrer, 3r. Miquel Reines. Els primers del club s'arenaler i Reinés hi acudí com a independent.

Sports
CA'N SALOM
CORDELERIA

ESPARDENYERIA

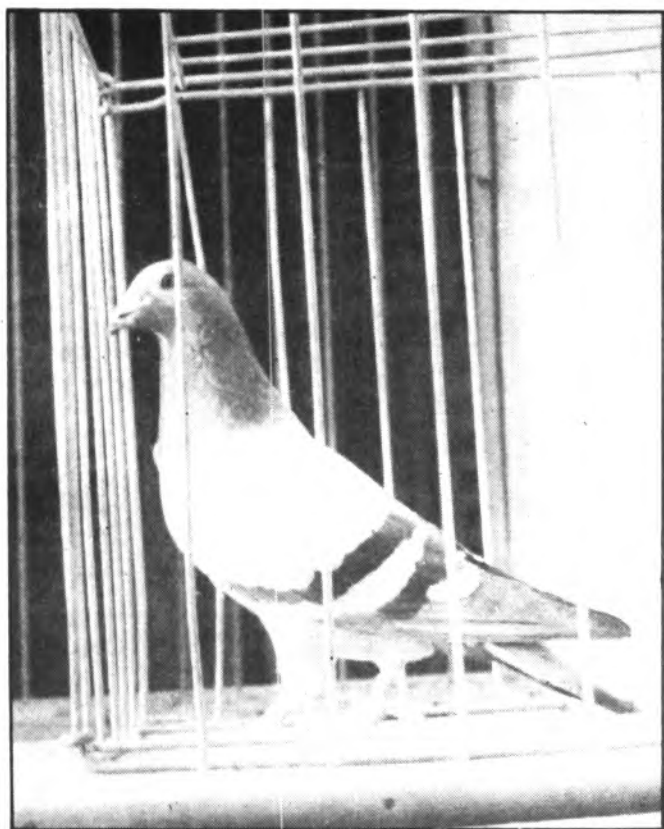
ARTICLES DE PESCA

C/. Músic Joan Xamena, 12 - Tel. 66 14 84

LLUCMAJOR

COLOMBOFILA

El passat dia cinc de juny el Club Colombòfil Il·lucmajorer va celebrar l'entrega de trofeus, aconseguits pels colomistes locals al llarg de la temporada 82/83.

Va presidir l'acte el batle D. Antoni Zanoquera. Ocupaven també la taula de presidència D. Sebastià Màs, President de la Federació Colombòfila Balear, D. Joan Janer, President del Club local, D. Joan de Vidal "Baró de Vidal", D. Bernat Castell, D. Joan Puigserver, Conseller d'esports i D. Gabriel Ramon, tots els acompanyats de les respectives senyores.

Hi havia representació de diferents clubs de l'illa i també de cases col·laboradores.

La festa que va reunir a unes 150 persones, va tenir lloc al Restaurant Gran Via, on després de la dita entrega de trofeus, hi va haver un dinar de com-

panyonia, per acabar amb la ja tradicional subhasta de colomins donats pels socis locals i d'altres clubs que va resultar bastant animada, com també ho va ser la rifa de diferents objectes que va fer-se alternant amb la subhasta.

Al començament de l'acte, el juvenil Joan Costa va dedicar les següents línies a D. Joan de Vidal com una prova de gratitud del Club local.

Que sou bon Il·lucmajorer creim que ningú ho pot dubtar, amb noltros quedau molt bé i ho volem fer constar. Notam dins el nostre esport que augmenta l'animació, per guanyar el trofeu millor —que és el que dona el Baró— tothom va lluitant més fort. Que molts anys en aquest dia trofeu pogueu entregar,

que jo en esser gran voldria qualcun poderne guanyar.

La intervenció fou molt aplaudida per la concurrència, al mateix temps que el Baró agria la deferència amb ell tenguda.

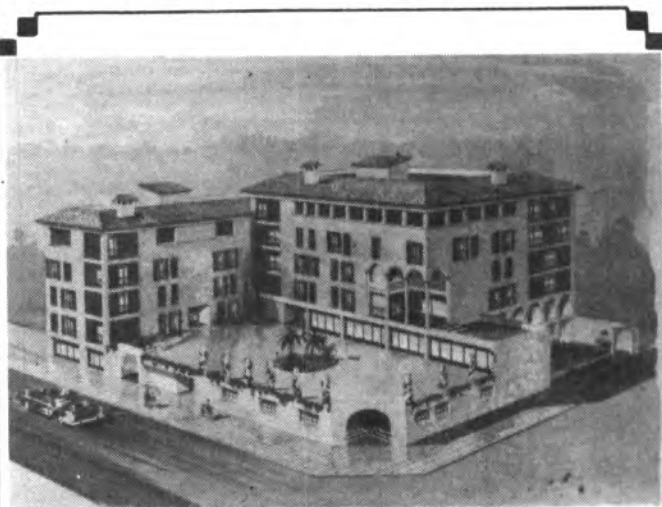
Un dels moments més aplaudits fou quan D. Joan de Vidal va fer l'entrega del IV Trofeu Baró de Vidal —màxim guardó de la temporada— al guanyador Antoni Oliver.

El President local va

tenir unes paraules d'agraïment cap als assistents, en especial als que havien col·laborat.

Abans de finalitzar l'acte varen fer ús del micròfon el President de la Federació Colombòfila Balear, el Baró de Vidal i el Batle local. Tos ells foren molt aplaudits. La festa va resultar entretinguda, amb molt d'ambient colombòfil i creim que va deixar satisfets als assistents.

Bernat

VENDA DE PISOS, DUPLEX I APARCAMENTS

Ca'n Tià Taleca

Entrada: Carrer Campos

Superfície pisos: 111 a 124 mts. 2

Superfície duplex: 120 a 130 mts. 2

i terrasses

Dormitoris: 3 a 4

Bany complets: 2

Trespols de Ceràmica

Fusta de Nord

Façana de marès amb doble tabic

Terrassa comú a primera planta,

350 mts. 2

sobre-terrat, 300 mts. 2

Ascensor

Aparcaments subterranis

PROMOCIO I VENDA:

Ca'n Tià Taleca - Tel. 66 02 79

Entre noltros

NAIXEMENTS.

*Miguel Barceló Reinés, fill de Miguel i Magdalena. Dia 16 de juny.

*Bartolomé Fco. Bergas Berrocal, fill de Bartolomé i Trinidad. Dia 2 de juliol.

*Antonio Servera Mesquida, fill de Jaime i Margarita. Dia 5 de juliol.

*Miguel Moragues Sbert, fill de Gabriel i Maria. Dia 10 de juliol.

*Juan Antonio Rubio Sureda, fill de Anatolio i Beatriz. Dia 12 de juliol.

ENHORABONA!

MATRIMONIS.

-Joan Josep Ramis Almenar amb Antònia Maria Mestre Salom. Es casaren dia 14-VI-83 al santuari de Gràcia.

-Francisco Reina Martín, amb Leonor Sierra Vegas. Es casaren a S'Arenal, el 18-VI-83.

-Bartolomé Roig Fullana amb Concepción Paredes Saez. Matrimoni celebrat dia 25-VI-83 a Sant Bonaventura.

-Roger Jean Marie Guellec amb Rosario Abad Val. Matrimoni civil celebrat el 27-VI-83.

-Josep Enric Ferrer amb Francisca Puigserver Cañellas. Es casaren a Gràcia dia 1-VII-83.

-Bartolomé Moreno Farelo amb Ma. Esperanza Ruiz Fernández. Matrimoni celebrat a S'Arenal dia 9-VII-83.

-Juan Comino Servera amb Concepción Gómez Guerrero. S'uniren en matrimoni dia 9-VII-83 a la Parròquia de Sant Miquel.

-Miguel Rigo Vanrell amb na Maria Cifre Rosselló. Es casaren al convent de Sant Bonaventura dia 9-VII-83.

-Dia 10-VII-83 es casaren Bernardo Colomar Ribas amb Ma. del Pilar Cantallops Monserrat.

-Dia 13-VII-83, es celebrà al jutjat el matrimoni de Francisco Puga Rossi amb Ma. Dolores Gallego Retartillo.

-Dia 16-VII-83 es casaren Luís Amador Torres amb Dolores Torres Campos, a S'Arenal.

-Dia 18-VII-83, al jutjat de Lluçmajor es celebrà el matrimoni de Rafael Ruiz de la Cruz amb Eileen Begg Hamilton.

DEFUNCIONS.

-Dia 27 de Juny de 1.983, morí a Lluçmajor Juana Aina Julià Garcias.

-Dia 28-VI-83, va morir Magdalena Tomàs Julià.

-Dia 29-VI-83: Margarita Porcel Vidal.

-Dia 3-VII-83: Esperanza Romaguera Romaguera.

-Dia 4-VII-83: Antonia Ana Puigserver Mas.

-Dia 11-VII-83: Isabel Monserrat Monserrat.

-Dia 13-VII-83: Francisca Ana Salvà Barceló.

-Dia 22-VII-83: Catalina Garcias Tomàs.

-Dia 26-VII-83: Juana Ana Garcias Clar.

QUE DESCANSIN EN PAU.

TORN DE METGES I APOTECARIES.

MES D'AGOST:

METGES:

Dies 6-7: Dra. M. de Gràcia Aulet.

Dies 13-14-15: D. Marcos

Armenteras.

Dies 20-21: D. Pons.

Dies 27-28: D. Carlos Sugar.

APOTECARIES.

Dies 1-7: D. Sebastià Gamundí.

Dies 8-14: D. Montserrat Pons.

Dies 15-21: D. Joan Mir.

Dies 22-28: D. Miquel Cirera.

Dies 29 d'agost - 4 setembre:

D. Joan Mir.

Plaça Espanya, 11 bis. Born, 7 Tel. 66 02 75

**JOIERIA - RELLOTGERIA
COMPOSTURES**

Olegario

**TROFEUS I GRAVATS
ART. REGAL**

 **Maderas
ramon, s.a.**

ALMACEN Y OFICINAS:
Ctra. Lluçmajor-Porreras, Km. 1
Teléfono 66 08 37
LLUCMAJOR (MALLORCA)

ALMACEN:
Cardenal Pou, 9 - Tel. 55 28 05
MANACOR

 **Destilerias Reunidas
S.A.**

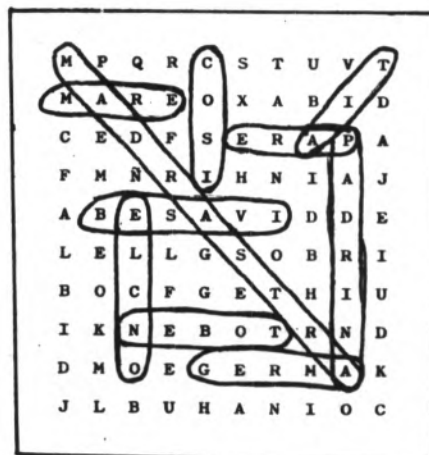
**FABRICA DE LICORES Y ALMACEN DE LICORES,
WHISKY, VINOS Y CHAMPAÑAS**

**C/. S. Francisco, s/n - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR (Mallorca)
EDIFICIO DERESA**

PASSATEMPS

SOLUCIO A LA SOPA DE LLETRE NUM. 1

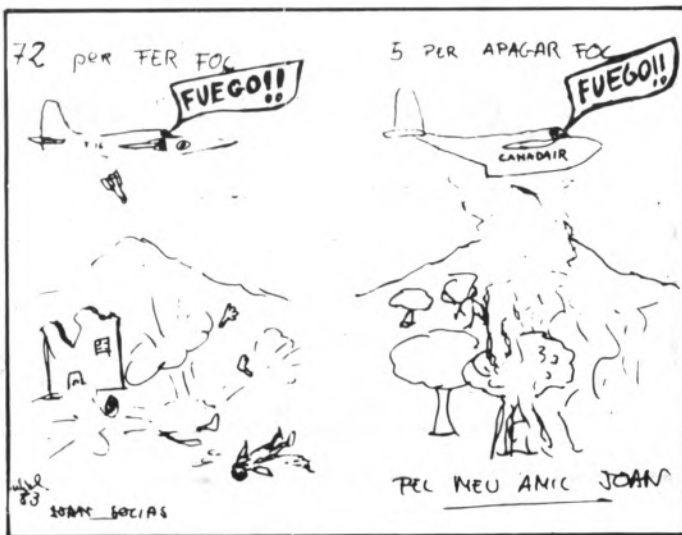
A I E U G I R D O R X O
 O S O N E S L S S D E G
 U S E T R T E G M A R T I
 I I D V E O E R S I D M R
 G S E L A L A L A C J A U
 S E A N T L P R U R A E M
 E U M O N S E R R A T S M
 R G E N T U R N D G E T A
 V I L A G N E O Z S T R N
 E T R O A C L I U U T E R
 R R N A C A L D E S E T E
 M A S D E L O L U C M L S
 Z A J J I M E N E Z O R A

Deu nom de parents.

Sopa de lletres núm. 2.

Aquí hi ha una partida de llinatges de persones, quan els tingueu tots, amb les lletres que vos sobrin sabreu quants n'hi ha d'haver i a qui pertanyen.

Endevinalla núm. 2.

Com més llarg i gruixat és
 sa fadrina més l'alaba.
 Com l'hi posen no diu res;
 i com l'hi treuen reclama.
 (no ho agafeu pel cap que crema que no ho endevinareu).

Solució al jeroglífic núm. 1:
 Molts d'anys

P'es forat d'es moix

Sempre denunciarem la inconsciència i poc civisme de la gent quan tira els fums allà on es troba, sigui una carretera o el camí més insignificant.

PETITONS

ARTICLES
INFANTILSLLISTES DE
NAIXEMENTS

Plaça Espanya, 46 - LLUCMAJOR (Mallorca)

Tel. 66 09 92 LLUCMAJOR

COMUNICAM ALS NOSTRES CLIENTS QUE DEL
DIA 19 D'AGOST AL 5 DE SETEMBRE (AMBDOS
INCLOSOS), EL FORN ESTARA TANCAT PER
VACANCES DEL PERSONAL

PER A COMUNIONS I BATIAMENTS
ELABORAM TOTS ELS PRODUCTES
QUE VOSTE NECESSITI. DEMANI
INFORMACIO I PREUS AL NOSTRE
ESTABLIMENT

LLUCMAJOR
C/. Major, 79 - Telèf. 66 09 45

Recordam que no s'ha acabat encara el plaç de presenta-
ció de treballs al I CONCURS DE POESIA JUVENIL
"Forn Ca'n Paco", degut a les vacances d'estiu. Informa-
rem de nou a partir del mes de setembre.

CA'N PAU SALVA

- *ELECTRODOMESTICS
- *INSTAL·LACIONS
- *REPARACIONS

VIDEO CLUB
BETA

ENCARA ABONAM
10.000 PTS. A LA
COMPRA D'UN
FRIGORIFIC NOU

*BOTIGA: C/. Bisbe Taixaquet, 24
*TALLER: C/. Weyler, 1
Tel. 66 01 04 - 66 02 55
LLUCMAJOR